

Riksdagens protokoll

2007/08:136

Torsdagen den 14 augusti

Kl. 13.00 – 17.02



Protokoll
2007/08:136

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 18, 19, 23 och 24 juni.

2 § Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält Veronica Palm som ledamot i krigsdelegationen och Renée Jeryd som suppleant i utbildningsutskottet.

Tredje vice talmannen förklarade valda till

ledamot i krigsdelegationen

Veronica Palm (s)

suppleant i utbildningsutskottet

Renée Jeryd (s)

3 § Anmälan om interpellationer

Tredje vice talmannen anmälde att under tiden den 31 juli–13 augusti hade 33 interpellationer framställts.

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogas till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 september.

4 § Anmälan om skriftliga frågor med skriftliga svar

Tredje vice talmannen anmälde att under tiden den 25 juni–13 augusti hade 129 skriftliga frågor framställts samt att det under samma tid hade inkommit 134 svar på skriftliga frågor.

Frågorna och svaren redovisas i bilaga som fogas till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 september.

5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2007/08:798

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:798 Åtgärder mot inflation och höga boendekostnader

av Monica Green (s)

Interpellationen kommer att besvaras den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är andra åtaganden som inte gått att ändra på.

Stockholm den 13 augusti 2008

Finansdepartementet

Anders Borg (m)

Enligt uppdrag

Erik Nymansson

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:800

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:800 Regeringens ordval

av Monica Green (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.

Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditons- och rättschef

Interpellation 2007/08:803

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:803 Arbetsförmedlingens regelverk i särskilda situationer

av Luciano Astudillo (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.

Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditons- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:804 Krav för a-kassa för hela Norden
av Luciano Astudillo (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.

Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:805

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:805 Brister med instegsjobben

av Luciano Astudillo (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.

Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:807

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:807 Upphandling av kompletterande aktörer i
jobb- och utvecklingsgarantin

av Luciano Astudillo (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.

Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:808

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:808 Polisresurser

av Thomas Bodström (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är andra sedan tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 5 augusti 2008
Justitiedepartementet
Beatrice Ask

Interpellation 2007/08:809

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:809 Koppleri
av Thomas Bodström (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.
Skälet till dröjsmålet är andra sedan tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 5 augusti 2008
Justitiedepartementet
Beatrice Ask

Interpellation 2007/08:810

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:810 Öronmärkning av resurser
av Thomas Bodström (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.
Skälet till dröjsmålet är andra sedan tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 5 augusti 2008
Justitiedepartementet
Beatrice Ask

Interpellation 2007/08:811

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:811 Könneutrala äktenskap
av Thomas Bodström (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.
Skälet till dröjsmålet är andra sedan tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 5 augusti 2008
Justitiedepartementet
Beatrice Ask

Interpellation 2007/08:812

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:812 Själv mord i häkte
av Thomas Bodström (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.
Skälet till dröjsmålet är andra sedan tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 5 augusti 2008
Justitiedepartementet
Beatrice Ask

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:813 Sommarjobb åt ungdomar
av Monica Green (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.

Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:814

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:814 Synen på svensk ekonomi i ett historiskt
perspektiv

av Monica Green (s)

Interpellationen kommer att besvaras den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är andra åtaganden som inte gått att ändra på.

Stockholm den 13 augusti 2008

Finansdepartementet

Anders Borg (m)

Enligt uppdrag

Erik Nymansson

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:816

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:816 Konsekvenserna av regeringsrättens dom
för a-kassan

av Sven-Erik Österberg (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.

Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditions- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:818 Sveriges ekonomi
av Monica Green (s)

Interpellationen kommer att besvaras den 28 augusti 2008

Skälet till dröjsmålet är andra åtaganden som inte gått att ändra på.
Stockholm den 13 augusti 2008

Finansdepartementet

Anders Borg (m)

Enligt uppdrag

Erik Nymansson

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:823

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:823 Nationellt program mot skattefusk och svartjobb

av Lars Johansson (s)

Interpellationen kommer att besvaras den 28 augusti 2008

Skälet till dröjsmålet är andra åtaganden som inte gått att ändra på.
Stockholm den 13 augusti 2008

Finansdepartementet

Anders Borg (m)

Enligt uppdrag

Erik Nymansson

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:827

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:827 Obligatorisk a-kassa

av Patrik Björck (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 28 augusti 2008.

Skälet till dröjsmålet är att handläggningstiden har dragit ut på tiden.
Stockholm den 11 augusti 2008

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Anette Bergene

Tf. expeditions- och rättschef

*Svar på
interpellationer*

6 § Svar på interpellation 2007/08:799 om nedläggning av bensinmackar och servicen på landsbygden

Anf. 1 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Monica Green har med anledning av drivmedelsbranschens rationaliseringar på landsbygden frågat mig vilka initiativ jag har tagit för att behålla trycket på oljebolagen. Vidare frågar hon vilka

initiativ jag tänker ta för att mildra mackdöden. Slutligen frågar Monica Green mig vilka verktyg jag har använt för att samordna servicen på landsbygden.

Som jag tidigare konstaterat, senast den 10 juni när jag här i kammaren besvarade tre interpellationer om landsbygdens drivmedelsförsörjning, är Sveriges gles- och landsbygder viktiga framtidsområden.

Regeringens politik för regional tillväxt innehåller redan flera åtgärder för att mildra effekter av strukturomvandlingen när det gäller kommersiell service på landsbygden, inklusive drivmedel. Tillgänglighet till drivmedel och annan grundläggande service är en av många förutsättningar för tillväxt.

Därför bjöd jag in berörda aktörer till ett dialogmöte om den framtida drivmedelsförsörjningen i april tidigare i år. Näringsdepartementet har därefter gett Konsumentverket i uppdrag att redovisa de bedömningar av den framtida drivmedelsförsörjningen på landsbygden som görs på regional nivå.

Aktörer på lokal och regional nivå har avgörande roller i genomförandet av den politiken. Alla landsbygdsområden har olika förutsättningar, och vilka servicelösningar som är mest lämpliga på en viss ort avgörs bäst av just de lokala och regionala aktörerna. Regeringen bejakar och välkomnar de olika lokala och regionala lösningar som nu växer fram.

Den redovisning som Konsumentverket lämnade till Näringsdepartementet i början av augusti utgör nu ett underlag för det fortsatta arbetet med regeringens strategi för att stärka utvecklingspotentialen på landsbygden.

Anf. 2 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Tack för svaret!

Det är en stor oro ute i landet nu, med alla de bensinmackar som läggs ned. Det är inte det enda som oroar människor på landsbygden för närvarande – det finns mycket som är oroligt på landsbygden.

Bland annat har ungdomsarbetslösheten ökat. Människor med småhus på landsbygden har fått högre fastighetsskatt. Komvux har dragits ned med en tredjedel, och det har drabbat småkommunerna mest. Regeringen har inte minskat krånlet för småföretag, och man har haft en omvänd näringspolitik. Regeringen har också bromsat utvecklingen av bredbandsstöd. Och så vidare.

Det är ett hårt slag mot landsbygden för närvarande med den borgerliga regeringen.

När nu mackdöden breder ut sig i landet hade jag åtminstone förväntat mig mer av näringsministern. Det var många väljare, till exempel i Skaraborg, som trodde på det som den borgerliga oppositionen på den tiden lovade. Det var mycket löften, som de sedan inte har hållit. Det är bara att beklaga, för de som drabbas mest är de människor som nu finns ute på landsbygden.

Nu läggs mackar ned. Människor får åka flera mil – fem, sju och tio mil är inte ovanligt – för att få tanka sin bil. Det är inte bra för miljön. Det är inte bra för tillväxten. Det är inte bra för tillgängligheten. Det är inte bra för någon.

Då får jag ett svar från näringsminister Maud Olofsson där hon talar om att hon redan har talat med näringen och haft en dialog och att hon

*Svar på
interpellationer*

har fått svar från Konsumentverket på de uppgifter som hon har lämnat till dem. Det skulle vara intressant att veta vad de svaren från Konsumentverket innehåller och på vilket sätt regeringen nu kommer att använda de svaren. Vad kommer man att göra mer?

Jag har läst protokoll från tidigare debatter om mackdöden, som är ett stort problem, och då har Maud Olofsson sagt att hon ska öka trycket på oljebolagen och att det ska vara en stor konsumentmakt.

Då undrar jag: Vart har trycket från näringsministern tagit vägen? Har näringsministern något tryck på oljebolagen för närvarande? På vilket sätt är det trycket?

Den andra frågan jag ställer handlar om konsumentmakten. Jag vet att Maud Olofsson är en varm anhängare av marknaden och marknadskrafterna och att det är konsumenterna som ska styra. Jag tror också på konsumentmakt. Men på landsbygden finns det inte tillräckligt med konsumenter. Det är precis därför som bensinbolagen nu lägger ned.

Då är det inte så lätt för de få människor som bor i närheten av en bensinmack att utöva sin makt om den läggs ned. Det är inte så enkelt för den enskilda individen på landsbygden att utöva en sådan makt. Här måste det till andra åtgärder, till exempel från regeringens eller statsmaktens sida.

Vi har som socialdemokrater lagt fram en rad förslag på hur man skulle kunna vända trenden. Vi har sagt att vi måste öka samordningen mellan både privata och offentliga aktörer. Vi har också i vår skuggbudget avsatt 20 miljoner extra för att stärka servicen på landsbygden. Vi vill stimulera samverkan och se till att mackdöden hindras. Vad tänker Maud Olofsson göra?

Anf. 3 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! När Monica Green pratar om situationen på landsbygden håller jag inte med om hennes beskrivning. Vi kan se på sysselsättningsutvecklingen på många av våra svåra orter. Jag kommer själv från en region som har betecknats som den allra besvärligaste i många sammanhang. Där ser sysselsättningsutvecklingen helt annorlunda ut nu än den gjorde under den socialdemokratiska regeringens tid. Så låga arbetslöshetssiffror som vi nu har i till exempel Västerbottens inland har vi inte haft på mycket länge.

Grunden för landsbygdens tillväxt är just detta att det växer till jobb, att människor har jobb och får inkomster så att de också kan stödja en service. Därför riktar regeringens politik i första hand in sig på att just skapa jobb och tillväxt också ute på landsbygden – jobb och tillväxt i hela landet. Företagandet är en grund för det. När vi ser nyföretagandet växa fram står också landsbygden för en viktig del av detta.

Infrastrukturen är en annan grundförutsättning. Den nedrustning som den förra regeringen gjorde, där det fattades 100 miljarder kronor i infrastruktur, har bidragit till dåliga vägar, dålig framkomlighet och liten skötsel och underhåll. Det har gjort att många på landsbygden upplever att de är bortglömda.

Till detta ska man lägga den marknadsekonomiska inriktning som den förra regeringen hade på bredbandsutbyggnaden. Man trodde att marknaden skulle sköta bredbandsutbyggnaden. Det var Björn Rosengrens bidrag till att skapa ett digitalt Sverige. Det som har hänt är att

landsbygden har stått utanför och har fått del av detta sist. Därför har regeringen gjort kraftfulla insatser för att just bygga ut bredband också ute på landsbygden. Kanalisationen är en del av detta. Mer kommer.

Vi satsade i förra budgeten 1,2 miljarder – en historiskt stor summa – på att just få infrastrukturen att fungera. Det handlar om stöd till enskilda vägar och om stöd till skötsel och underhåll. I Socialdemokraternas budget ser jag att ni ger en del av dessa pengar till storstadsområdena för upprustning där.

När det gäller den kommersiella servicen på landsbygden håller jag med Monica Green om att bensinstationerna är en viktig del. Några saker pågår. Den första delen, som nu Socialdemokraterna har upptäckt är bra, är att samordna service. Det uppdraget har Mats Odell och jag tillsammans, och det arbetet är nu igångsatt. Jag tror att just samordning av olika typer av servicefunktioner, både offentliga och privata och på olika nivåer, kan skapa en bra service.

I den genomgång som Konsumentverket har gjort när det gäller bensinförsörjningen visade det sig att just det som vi har bett om, nämligen att länsstyrelserna ska vara aktiva i att hitta lokala och regionala lösningar, också är i full gång. Lösningarna kommer att se lite olika ut, men vid sidan av de traditionella bensinbolagen ser vi att andra träder in. Vad vi då tittar på är om vi på något sätt ytterligare kan förstärka teknikutvecklingen när det gäller bensinförsörjningen. Vi kommer att behöva göra det, och det finns teknislösningar som är intressanta här framöver.

Jämtland har i Trångsviken och på andra ställen jobbat mycket aktivt med detta och ser nu andra alternativ träda fram. Jag tror att detta tillsammans med konsumentmakt också kommer att göra att vi får andra lösningar och samordnar servicen med andra.

Vi kan behöva fylla på stödet till kommersiell service. Det är väl bra om Socialdemokraterna är med och stöder en sådan insats. Men det som är viktigt är att vi har strukturfondsprogram, stöd till kommersiell service och en del andra verktyg för att förhindra att människor behöver åka så långt.

Jag tycker att det är väldigt bra om vi hjälps åt med att öka trycket också på oljebolagen. Ja, det är en liten grupp människor som bor på landsbygden, men det är fler som borde bry sig. Förr eller senare kommer vi alla att turista ute på landsbygden och behöva bensinförsörjning där. Därför vore det bra om vi hjälptes åt också med att öka trycket på oljebolagen.

Anf. 4 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Tack, ministern, för de orden. Det är inte konstigt att en eller annan väljare gick på de tjusiga ord som Maud Olofsson säger. Det låter så bra när Maud Olofsson berättar vad hon ska göra och vad hon har gjort, men i praktiken är det precis tvärtom.

Arbetslösheten har minskat, ja, men varför? Det är inte tack vare den borgerliga regeringen. Det är nu, när den borgerliga regeringens politik biter, som arbetslösheten ökar igen och tillväxten tvärnitar. Ni tog över ett dukat bord. Ni tog över en tillväxt som var gigantisk och fantastiskt bra för svenskarna och för många delar av andra länder också. Under vårt senaste år vid regeringsmakten tillkom många, många nya jobb. Det smittade av sig även på era två första år i regeringsställning, men nu, när

er egen politik biter, tvärnitat tillväxten. Det är bara att beklaga, för då kommer människor i kläm, bland andra människor på landsbygden.

Ni påstår att ni har skapat nya jobb. Egentligen har ni försökt dra ned. Ni har påstått att människor är lata och att ni ska piska dem som är arbetslösa. Det är på det sättet ni påstår att ni skapar nya jobb. Det är inte ett dugg sant, men det låter tjugigt när Maud Olofsson säger det.

Sedan är det beklagligt att Maud Olofsson försöker skylla på den förra regeringen. Det är den borgerliga regeringen som styr nu. Det är ni som ska leverera och leva upp till de vallöften ni faktiskt avgav i förra valrörelsen. Det har ni inte gjort än. Det är en stor besvikelse ute på landsbygden när det gäller det som ni lovade och som ni nu inte håller.

En annan sak som förvånar mig väldigt är att Maud Olofsson nu påstår att Socialdemokraterna endast satsade på marknaden när det gällde bredbandsutvecklingen. Hon kanske inte ens vet vad riksdagen fattade för beslut. Vi satsade på att kommuner, staten och det privata näringslivet tillsammans skulle bygga ut bredbandet i landet. Det var en av de satsningar som vi gjorde. De statliga pengarna fick länsstyrelserna se över. I Västra Götaland var det regionen, men i övrigt var det länsstyrelserna som fick se över var den privata marknaden inte skulle bygga. Därför har det nu byggts ut på de allra flesta håll i landet.

Det är förvånande att Maud Olofsson försöker förvanska historie-skrivningen. Om det är på så sätt man försöker vinna väljare tror jag inte att det går i längden.

Likadant när det gäller den övriga infrastrukturen, vägar och järnvägar, är det den borgerliga regeringen som styr nu och som ska leverera. Vi vill satsa på både väg och järnväg. Vi satsade över 300 miljarder över en tioårsperiod för att bygga ut väg och järnväg. Det kan satsas mycket mer, och jag har stora förväntningar på höstens infrastrukturproposition eftersom bland andra Anders Borg har sagt att man kan satsa mer på infrastruktur i dåliga tider. Nu är det ju dåliga tider, eftersom det är en borgerlig regering som har sett till att tillväxten har tvärnitat.

Tyvärr har människor på landsbygden fått ta mest stryk. Nu får de också ta stryk när det gäller mackdöden. Den borgerliga regeringen lyckas inte hindra mackdöden, och när vi nu lade fram förslag om stöd till kommersiell service var Maud Olofsson emot så sent som i den förra interpellationsdebatten om mackdöden. Men nu märker jag att Maud Olofsson har ändrat sig och påstår att det är bra att sossarna är med på regeringens satsningar – tala om att förvränga sanningen! Vi lade fram förslaget. Nu vill Maud Olofsson också satsa. Det välkomnar jag.

Anf. 5 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig först säga att den beskrivning av tvärniten i ekonomin som Monica Green gör är något som jag inte kan känna igen. Däremot innebär höga oljepriser och höga livsmedelspriser en påfrestning på den internationella ekonomin. Även om den borgerliga regeringen är stark och duktig på många sätt och vis har vi lite svårt att påverka olje- och livsmedelspriser.

Fördelen för oss är nu att vi har sparat i ladorna. Vi har en god ekonomisk situation. Vi har färre i utanförskap. Vi har fler som jobbar och färre som blir sjukskrivna. Om man har god ordning på ekonomin är det klart att man också kan möta de stormar som kommer utifrån.

Monica Green säger att vi kom till ett dukat bord. Om Monica Green tycker att man kommer till ett dukat bord när över en miljon människor inte har ett jobb att gå till en vanlig dag är det en definition som får stå för Socialdemokraterna.

Jag tror inte att de över en miljon människorna känner igen sig i att det var så himla dukat, utan jag tror att de kände sig rätt utanför.

Om jag ser på landsbygden och på vad som händer och sker där ser jag att arbetslösheten har minskat. Vi har inte haft så låga arbetslöshets-siffror i många av de kommuner som tidigare har varit rätt illa ute. Vi ser också investeringar ske i områden som tidigare snudd på har räknats bort. Det gäller rätt mycket i mina egna hemtrakter. Det påverkar naturligtvis hela Sverige om alla delar av Sverige kan bidra till tillväxten och jobben.

Förra året skapades ungefär 54 000 nya företag. Det är en god siffra för den borgerliga regeringen. Det är klart att tilltron till vår politik också gör att man vågar investera och vågar satsa.

Sedan kan man säga att vi inte är färdiga. Så länge det finns människor i utanförskap, så länge som vi inte har en sysselsättning som gör att de som kan och vill jobba får göra det är vi inte nöjda, utan vi kommer att fortsätta med den här politiken.

Infrastrukturen är en viktig del. Den satsning på 1,2 miljarder som vi lade fram i förra budgeten har också gett resultat. Vi ser nu att många vägarbeten pågår. Vi ser att framkomligheten ökar. Det bidrar också till tillväxten ute på landsbygden, för här finns mycket av det finmaskiga vägnätet. Det är grunden för den kommersiella servicen.

Jag tycker att det är viktigt att säga att ska vi ha en väl fungerande service på landsbygden måste grunden vara jobb och tillväxt. Det är nämligen så vi kan skapa köpkraft för människor också på landsbygden.

Alla vi som bor i Sverige vill ha en väl fungerande service. Alla vi som bor i Sverige vill kunna tanka vår bil oavsett var vi befinner oss någonstans i Sverige. Men det vi behöver göra, och det som den här utvecklingen pekar på, är att vi också måste bejaka en del av de nya tekniska lösningar som nu kommer fram. Det gör vi redan – det är det jag försöker berätta för Monica Green. Det gör vi redan genom de verktyg som vi har i länsstyrelsen, genom de samtal som vi har med oljebolagen.

Jag kan bara säga att jag tycker att det är en mycket konstruktiv diskussion som vi har med de aktuella oljebolagen men också med länsstyrelserna och med Konsumentverket som har det ansvar som behövs. Är det så att vi behöver göra justeringar i detta kommer vi att göra det. Den dialogen har vi både med länsstyrelserna och med Konsumentverket som har gjort den här rapporten.

Så här långt ser jag att det växer fram bra lösningar. Jag tror att det för landsbygden också är bra att det finns en ökad konkurrens mellan olika delar av företagssektorn, också när det gäller oljebranschen. Så den negativa ton som Monica Green pekar på här är inte den bild som jag har. Däremot måste vi göra gemensamma ansträngningar för att hitta framtidens lösningar. I kombination med bra jobbtillväxt kommer också den här servicen att kunna fungera på ett bra sätt.

Anf. 6 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Om Maud Olofsson inte har märkt att tillväxten har tvärnitat får jag säga: Välkommen till verkligheten!

Vi kan titta på sysselsättningsciffrorna – låt oss bara titta på det – mellan oktober 2005 och oktober 2006. Det var vårt senaste år vid regeringsmakten – vi ska snart komma tillbaka. Då fick 153 000 människor ett nytt arbete att gå till. Det kan jämföras med oktober 2006 till oktober 2007, ert första år. Då tillkom 81 000. Det är också mycket bra, men det är bara hälften så många.

I år förväntar man sig alltså att jobbtillväxten tvärnitat. Det skriver regeringen själv. I år kommer det förmodligen endast 8 000 nya jobb. Maud Olofsson säger att hon inte känner igen det. Hon vet inte om det. Jag tycker att det är skrämmande att vi har en näringsminister som inte känner till att jobbtillväxten har tvärnitat i det här landet. Regeringen skriver det själv i sin vårbudget. Jag uppmanar ministern att läsa de handlingar som ni lägger på riksdagens bord.

Ja, det ska vara ordning och reda i ekonomin. Det såg vi socialdemokrater till. Vi byggde upp det under 90-talet, under den förra krisen. Nu påstår Maud Olofsson att vi inte kan göra så mycket åt olje- och livsmedelspriser. Nej, man skyller ifrån sig när man inte vet hur man ska göra. Det gäller att kunna styra ett land även när det går dåligt. Det vet vi socialdemokrater, och det har vi klarat tidigare.

Reinfeldt påstod så sent som i våras att inflationen, som nu är den högsta på 15 år, är citronprisernas fel. Han borde också komma till verkligheten, tycker jag. Han borde komma till Tidans eller Timmersdalas – det kan Maud Olofsson också göra. De människor som nu mister sina besinmackar är väldigt oroad. Och andra människor på landsbygden står nu inför beslut från oljebolagens sida om att man tänker dra ned. De människorna kommer att få åka fem, sju eller tio mil till närmaste bensintapp. Det oroar människor. Den verklighetsbeskrivning som Maud Olofsson ger stämmer inte, tyvärr.

Anf. 7 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Monica Green! Det jag försökte säga var: Att styra ett land i kris är precis det som den borgerliga regeringen klarar av att göra. Det är för att vi har samlat i ladorna som vi nu har resurser att göra viktiga saker på infrastrukturens område, när det gäller forskning och innovation, välfärdssatsningar, skattesänkningar för individer och företagare och så vidare. Så är det därför att vi har hushållat med våra resurser. Det är den viktigaste delen för en regering, att sköta det.

Om vi jämför oss med övriga regeringar runt om i Europa kan vi se att vi har en mycket bra situation jämfört med många andra därför att vi har varit kloka och samlat i ladorna och därför att vi har agerat för jobblinjen.

Den jobblinjen har inneburit att vi har en lägre arbetslöshet i dag i många av våra områden som tidigare hade gigantisk arbetslöshet. Jag hoppas verkligen att Monica Green åker runt och tittar lite grann också på den andra verkligheten. Titta i mina hemtrakter i Västerbottens inland! Titta i Norrbotten! Titta på vad som händer!

Sedan är inte allt perfekt, utan det finns mer att göra därför att utanförskapet var så stort. Men grunden för att vi ska kunna ha mackor, att vi ska kunna ha affärer, att vi ska kunna ha serviceställen, att vi ska kunna ha skolor, äldreomsorg och allt annat är att människor kan jobba. Det är därför som jobb och företagande är en sådan prioriterad åtgärd.

Sedan tycker jag att det är självklart att vi ska ha en fullgod service på landsbygden likaväl som på andra ställen. Det är därför som vi också måste hitta nya lösningar i samordnad service, i att hitta ny teknologi så att vi kan ha bensinförsörjning i hela landet. Det är precis det som vi jobbar med och som leder till resultat i Jämtland, i Värmland, i Dalarna och på många andra ställen. Men det är inte gjort i en handvändning, utan det handlar om att steg för steg försöka hitta de här nya lösningarna, som gör att vi kan ha en fullgod service.

Jag är väldigt glad om Socialdemokraterna vill bidra i det utvecklingsarbetet. Det här måste ske regionalt och lokalt men med stöd av regeringens resurser och de samtal som vi har med de aktörer som är aktuella i det här sammanhanget.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2007/08:802 om regeringens förenklingsarbete för företagare

Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Luciano Astudillo har frågat mig dels hur jag avser att förändra regeringens arbete i regelfrågor så att förslag faktiskt genomförs, dels om jag framgent avser att lyfta fram förslag som genomförts av tidigare regeringar som utfall av mina egna insatser.

Regeringens mål att minska företagens administrativa kostnader med 25 procent till 2010 är satt med förebild från länder som framgångsrikt förenklats regler, bland annat Holland och Storbritannien. En slutsats vi har dragit när vi studerat dessa länder är att en avgörande faktor för framgång med regelförenkling är ett systematiskt angreppssätt. Man måste vara mycket målmedveten, och man måste ha bra verktyg för att lösa uppgiften. Dessa nödvändiga och grundläggande verktyg fanns inte på plats när alliansregeringen tillträdde, trots att Socialdemokraterna sagt sig hålla på med regelförenkling sedan 1998. Vi har nu metodiskt och på mindre än ett och ett halvt år både skapat en organisatorisk struktur och byggt upp fem för regelförenkling centrala verktyg. Genom detta har vi lagt en stabil grund för regelförenklingsarbetet och för att målet ska kunna nås 2010. Genom fortlöpande uppdrag till departement och myndigheter kommer nya förenklingsförslag att identifieras som underlättar för de enskilda företagarna, i dag och i framtiden.

Antalet nystartade företag ökar. Preliminära uppgifter från ITPS visar att under 2007 startades 53 400 nya företag. Det innebär en ökning med 20 procent jämfört med 2006. Då har branschgrupperna jord- och skogsbruk samt fastighetstjänster frånräknats eftersom de tidigare inte ingått i motsvarande statistik. Antalet nystartade företag 2007 som leddes av en kvinna var 18 100, vilket är nära 2 700 fler än 2006. Under första kvartalet 2008 startade 17 967 nya företag, vilket var 15 procent fler jämfört med kvartal ett 2007. Jag vet att många gärna hade sett att arbetet gått fortare. Jag förstår detta. Men hållbara förändringar över tid är inte gjorda över en natt. För mig har det varit viktigt att få de nödvändiga verktygen på plats. Steg för steg genomför vi nu genomgripande förändringar som kommer att leda till en enklare vardag för många av företa-

gen. Den tydliga betoning av företagarperspektivet som regeringen har lagt fast innebär att konsekvenserna av alternativa tillvägagångssätt successivt får ökad uppmärksamhet.

I detta sammanhang vill jag nämna att när Luciano Astudillo hänvisar till Svenskt Näringslivs rapport *Näringspolitikens nästa steg – från anslagsstyrning till framsynthet* glömmer han att det i rapporten även står:

”Utan tvekan är den nuvarande regeringens regelförenklingsprogram det mest ambitiösa hittills i Sverige.”

”När det gäller skapandet av rutiner och kontrollorgan får man nog säga att regeringen har lyckats väl, även om Regelrådet i skrivande stund ännu inte har börjat arbeta.”

Jag kan försäkra Luciano Astudillo och andra om att den här regeringen inte behöver låna förenklingsförslag från föregående regering. Vi är redan på god väg att ha genomfört fler förslag än vad som ingick i den förra regeringens handlingsprogram för regelförenklning.

Fokus i arbetet har varit områden som näringslivet har pekat ut vara i behov av förenklningar, irriterande regler för företagen och de tyngsta informationskraven enligt genomförda mätningar. Samrådet med näringslivet har varit en viktig del i detta arbete. Det omfattande arbete som sker på regelförenklingsområdet innebär ändringar i såväl lag, förordning som i myndigheters föreskrifter.

När det gäller den hänvisning som görs i Svenskt Näringslivs rapport till ändringarna om en enklare miljöprövning, som bland annat avser krav på miljökonsekvensbeskrivning och möjlighet att ansöka om ändringstillstånd, är det korrekt att de lagändringarna trädde i kraft den 1 augusti 2005. Regeringen har därefter bland annat gjort ändringar i förenklings syfte i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2008. De innebär att färre verksamheter än tidigare omfattas av krav på tillstånd eller anmälan, vilket ligger i linje med önskemål från bland annat Svenskt Näringsliv, en förenklingsåtgärd som den förra regeringen inte måktade med att genomföra.

Anf. 9 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Näringsminister Maud Olofsson har vid ett flertal tillfällen beskrivit landets företagare som ivriga bävrar. Men jag måste hävda här att näringsministerns arbete hittills mer påminner om en sömnig sengångare. Det vore på sin plats att också näringsministern visade lite mer iver i så viktiga frågor som regelfrågorna.

Faktum är att de administrativa kostnaderna de två första åren har gått åt helt fel håll. Jag vill ändå för formens skull tacka för svaret.

Fru talman! Först och främst vill jag slå fast en viktig sak. Det var den förra socialdemokratiska regeringen som satte upp det viktiga målet om att minska regelkostnaderna med 25 procent. Så det är välkommet att den borgerliga regeringen tog över det.

Därefter vill jag ändå rätta Maud Olofsson i en sak. Det är inte jag eller vi socialdemokrater utan Svenskt Näringsliv som hävdar att så mycket som en tredjedel av de regelförändringar som den borgerliga regeringen vill göra gällande är deras kan hänföras till tidigare socialdemokratiska regeringar. Men låt oss lämna det därhän. Det är ingen prestige i att

arbetet sattes i gång redan under den förra socialdemokratiska regeringen.

Det är uppenbart i det svar jag har fått av Maud Olofsson att hon griper efter ett halmstrå. När hon citerar Svenskt Näringsliv väljer hon sporadiskt. I slutändan skriver samma Svenskt Näringsliv i den rapporten att regeringen riskerar att inte nå det uppsatta målet om att minska kostnaderna med 25 procent till 2010. Det vore i så fall ett svek, ett synnerligen allvarligt svek.

Förvisso har man satt upp verktygen, men de verkar inte fungera. Det har gått två år, och väldigt lite, nästan inget, har hänt. Tvärtom levererade nu i somras Nutek en rapport och en DN Debatt-artikel som måste ha slagit ned som en bomb i Näringsdepartementet. Vet ni varför? Jo, för att kostnaderna inte har börjat minska, tvärtom. De har ökat med 2 miljarder det senaste året. Det fick Expressens ledarsida, den liberala tidningen Expressen, att kalla Sveriges näringsminister för pratminister.

Det här svaret andas ingen självkritik. Det andas ingen självinsikt och ingen ödmjukhet inför de här svåra uppgifterna. Det går åt fel håll, Maud Olofsson.

Därför vill jag fråga: Är det näringsministerns övertygelse att hon kommer att nå målet att kostnaderna ska sjunka med 25 procent till 2010? Är det ett löfte? Om hon inte tror att hon klarar av det, vilka ytterligare åtgärder är näringsministern beredd att vidta?

Anf. 10 BÖRJE VESTLUND (s):

Fru talman! Jag hoppas att näringsministern har haft en god sommar. Det har i alla fall jag haft. Nu är vi tillbaka och diskuterar nästan samma fråga som vi avslutade förra riksdagsåret med. Den är ändå nog så viktig. Det som är allvarligt i det här – det var därför jag ville begära ordet i den här debatten – är att ingenting har hänt.

Statsrådet hänvisar i sitt svar till Luciano Astudillo till att utan tvekan är den nuvarande regeringens regelförenklingsprogram det mest ambitiösa hittills i Sverige. Det må vara ambitiöst, men man kan ha aldrig så ambitiösa program. Som gammal folkrörelsemänniska har jag varit med och tagit fram väldigt många program på diverse områden. Man brukar säga: Det här programmet ska aldrig någonsin få bli något som värmer våra byrålådor. Det ska användas aktivt. Hur många gånger har vi sagt det, och ändå har det legat kvar i byrålådorna? Jag tror att Maud Olofsson känner igen sig i den beskrivningen, att det har hänt en och en annan gång.

Det håller på att bli samma sak här. Det arbetas inte aktivt med frågorna. Vi ser inte resultatet. Man måste kunna mäta. Om något ska vara rimligt måste man kunna mäta att man har vidtagit en åtgärd och att den har inneburit en viss förändring. Men i det här fallet kan man inte mäta något positivt. Man kan bara mäta något negativt.

Vi lyssnar på Maud Olofsson som upprepar samma sak: Den här regeringen har den högsta ambitionen. Den här regeringen ska göra mer än vad den förra regeringen gjorde, och vi är mycket bättre än den förra regeringen på det här.

I verkligheten har den nuvarande regeringen inte gjort något mer än att tillsätta ett regelråd. Det må vara att det är positivt. Men när ska vi få se något resultat från Regelrådet? När ska vi se att det händer något för

de enskilda företagen? När ska vi se att det finns något innehåll och inte bara är prat i regeringens politik?

Det är också så, näringsministern, att de åtgärder som skulle spara väldigt mycket pengar till företagen, enligt de utredningar som har gjorts, ofta är sådana som omfattar väldigt få företag. Jag har tidigare i debatten nämnt reglerna som gäller elsäkerhetslagen som omfattar väldigt få företag men är väldigt dyra. Men det omfattar få företag. Det ger en stor effekt om man förändrar det.

Det jag tror är viktigt i sammanhanget och mest angeläget är att få fram de åtgärder som de flesta företagen kan känna igen sig i, inte bara några företag som arbetar i en speciell bransch under speciella förutsättningar utan där man kan se att det blir förändringar.

Jag vill avslutningsvis nämna att jag under sommaren har bläddrat i den förra regeringens skrivelse om regelförenklingar. Beklämmande kanske man inte ska säga utan att det är uppmuntrande att se att det inte är så stora skillnader på de två skrivelserna. Det är ungefär samma område som man rör sig i. Det är ungefär samma åtgärder. Antalet åtgärder är något fler i den nuvarande regeringens skrivelse, men man konstaterar också när det gäller den skrivelsen att inte särskilt mycket har hunnits med.

Då är min fråga till Maud Olofsson: När tänker Maud Olofsson leverera ett antal åtgärder som man kan pricka av och se att nu har man gått åt rätt håll och inte som hittills åt fel håll?

Anf. 11 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig börja med den rapport som Nutek nu lämnat. Där säger man att den administrativa kostnaden har ökat med 1,96 miljarder. Då vill jag påpeka, och det är kanske viktigt för den socialdemokratiska oppositionen att höra, att för 70 procent av de kostnader som detta omfattar står två av de åtgärder som den förra regeringen införde, nämligen omvänd byggmoms och införandet av personalliggare. Det står för 70 procent av den kostnaden, och det kan ju vara värt att reflektera över.

I vår handlingsplan finns 600 åtgärder som vi har föreslagit. Av de 600 är 170 redan genomförda. Näringslivets Regelnämnd säger efter att ha tittat på det som vi har genomfört och när de har beräknat kostnaderna för detta och för det som nu ligger i pipeline att om vi har en total kostnad för regelbördan på 100 miljarder är regeringen uppe i ungefär 10 miljarder, det vill säga 10 procent. Även om nämnden inte har räknat exakt kan man nog säga att det ligger ungefär i den takten, och då tycker jag att man kan se att vi är på rätt väg.

Låt mig nämna några av de åtgärder som vi har genomfört – och jag skulle gärna lyssna till Socialdemokraternas reaktion på just de här regelförenklingarna, för detta blir bara skarpt när man kommer med konkreta förslag, och det håller jag med interpellanten om. Om vi tar förenklingarna i miljöbalken när det gäller plan- och bygglagen som exempel – är det någonting som Socialdemokraterna kommer att stödja? Förenklingarna när det gäller jämställdhetsplaner och lönekartläggningarna ute på företagen är ett annat exempel. Kommer ni att stödja det förslaget? Förlängd redovisningsperiod för mervärdesskatt är en viktig åtgärd. Jag pratade med en företagare som sade att han hade sparat 40 000 kronor i ränteutgifter bara på den enkla åtgärden. Översyn av semesterlagen så att vi får

den förenklad och förenklingar i reglerna för tidsbegränsad anställning – är ni beredda att stödja detta? Skyldigheten att anmäla lediga platser till Arbetsförmedlingen har avskaffats, och vi kommer också med förslag om avskaffande av revisionsplikten.

Jag skulle kunna stå här och räkna upp ett antal sådana här frågor som vi antingen har fattat beslut om eller som är på väg in. Detta blir bara skarpt – om vi ska lyssna till Socialdemokraternas ambition – om ni är beredda att tala om vad det är för förenklingar som ni vill göra som vi inte har kommit på eller som regeringen inte har gjort. Jag välkomnar den typen av förslag om det är saker och ting som vi har missat i det avseendet. Men att vi är på god väg är alldeles tydligt.

Jag vill avsluta med att säga att det som är viktigt – det vi har lärt från de andra länderna, och det var det som den förra regeringen missade, tror jag – är det systematiska angreppssättet, det vill säga att det ska finnas en förordning om konsekvensutredningar så att man redan innan man fattar beslut vet vad det får för konsekvenser. Regelrådet som ska granska, och som för övrigt Socialdemokraterna är emot, att det finns en handlingsplan för regeringen så att det går att följa vad det är man ska göra, att man ska ha samråd med näringslivet så att de hela tiden finns med i detta arbete och att man har mätningar och en bredd i mätningarna vilket vi har vidgat i antalet områden, och uppföljning så att man kan följa detta arbete.

Jag är den första att säga att detta är ett jättetufft åtagande. Det är det! Men jag är inte så himla rädd för tuffa åtaganden i det politiska livet, för det är det som det går ut på. Vårt uppdrag är att göra det enklare, roligare och lönsammare att vara företagare. Då är jag beredd att ta en del tuffa fighter för att jobba med detta förenklingsarbete. Jag tror att just detta systematiska angreppssätt är det som i slutändan kommer att visa sig vara det som krävdes för att vi skulle få departement, myndigheter och andra aktörer att faktiskt göra livet enklare för de enskilda företagen. Vi är på god väg, men det återstår en hel del arbete att göra, det kan jag också medge.

Anf. 12 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Det är redan roligt att driva företag. Maud Olofsson har fått det där helt om bakfoten. Företagare är sådana som går in och tycker att det är roligt, annars skulle de inte göra det. Förvisso kan det bli roligare, men de trivs med det.

När det gäller att det går på rätt väg och att man är på väg åt rätt håll slår Svenskt Näringsliv fast att med den takt den här regeringen har kommer man inte att nå målet 2010. Maud Olofsson valde att inte svara på den frågan. Jag hoppas att hon gör det i nästa replikskifte.

Jag tror faktiskt inte att detta blir skarpt förrän vi får en annan regering – en socialdemokratisk regering. Det är inte min uppgift att stå här och gå igenom varje enskilt förslag. En del av dem ser vi positivt på och kommer säkert att stödja. Andra kommer vi att kritisera om vi tycker att det är regler som är bra som de är. Men det finns andra regelförändringar som definitivt inte fungerat, till exempel inom a-kassan som ni har förstört, och allt det regelkrångel med rapporteringskyldigheter som det har medfört för företagarna. Reparera a-kassan och förändra det! Nystartsjobben, instegsjobben och allt det där innebär en massa regelkrångel, och

den politiken biter inte. Folk får inte jobb efter nystartsjobb, instegsjobb och halvtaktsjobb, eller nyfriskjobb som de hette. Där finns en rad grejer som kan göras.

Regelrådet är ingenting som jag personligen vill avfärda som någonting som en socialdemokratisk regering kommer att avskaffa. Tvärtom kan det vara så att ett mer systematiskt arbete framöver kan vara på sin plats.

Det händer väldigt lite. Samtidigt pågår en förnyelse och en utveckling inom socialdemokratin för att förbättra inte minst politiken för de små företagen. För vi vet att de i all väsentlighet framöver kommer att vara viktiga för att nå det viktigaste målet, nämligen det om full sysselsättning. Jobben skapas i de små och medelstora företagen, och där är regelkrånglet en viktig fråga. Även om vi i framtiden kommer att ha en industri som genererar mycket av tillväxten, ekonomin och rikedomen för vårt land är de små och medelstora företagen viktiga för jobbskapandet. Där har vi förnyat och förbättrat vår politik på en rad områden under våren. Vi har i ett brett program fokuserat mer på de små företagen och sagt att tjänstesektorn blir viktigare och viktigare medan industrin också är viktig men där tjänstesektorn behöver lyftas fram. Vi har lyft fram det sociala trygghetssystemet som en del i det. Vi pekar på kompetensförsörjningen med den kompetenskommission som vi föreslog i våras, men inte minst på regelförändringar som ett viktigt fokus för att skapa fler jobb. Där är vårt vassaste förslag ett guldkort där man kan föra över hela bokföringen och automatisera den helt. Vi har tekniken, och vi har kunskan, så det skulle kunna vara ett sådant initiativ som Maud Olofsson faktiskt tog. Det finns ingen prestige för oss socialdemokrater. Bra förslag kan komma lite här och varifrån, från företagare själva och till och med från borgerligt håll.

Vad har Maud Olofsson då sagt när vi nu förnyar och förbättrar vår politik? Jo, då går hon ut till landets företagare och säger till dem: Ni måste skilja på bekanta och vänner.

Vi försöker inte bli företagarnas bästis eller ens bli deras vänner, utan vi söker deras förtroende för en politik som också bär i lågkonjunktur, som skapar jobb också när det är sämre tider. Det är en jättestor skillnad mellan oss och den borgerliga regeringen där. Vi söker företagarnas förtroende för vår nya jobbpolitik, så är det.

Anf. 13 BÖRJE VESTLUND (s):

Fru talman! Det går lätt att säga efter den här inledningen att vi har en pratminister här som försöker att prata bort antalet regler i företagen, men när man kommer till verkligheten visar det sig att innehållet inte var så stort. För sanningen är att visst har det avskaffats regler, men det har ju kommit till ännu fler regler! Det är så att säga nettoeffekten som man faktiskt mäter i dessa sammanhang. Även när vi satt i regeringsställning genomförde vi positiva förändringar när det gällde regelbördan för företagen, men vi tillförde nya. Och det är precis samma sak som den nuvarande regeringen gör.

Låt mig nämna en sak: Hushållsnära tjänster är per definition på detta sätt. Det är möjligt att företagen gillar den åtgärden, men det är ingen tvekan om att det är mer regelkrångel nu än vad det var tidigare.

Låt mig också kommentera en sak, fru talman. Det gäller Regelrådet. Såvitt jag vet har i alla fall vi i den socialdemokratiska gruppen skrivit en motion med anledning av regeringens skrivelse angående regelförenklingarna, och vi har inte motsatt oss Regelrådet. Det har jag faktiskt meddelat Maud Olofsson tidigare i debatterna. Vi har inte sagt nej till det.

Jag kan möjligen kommentera en sak till. Det är den förlängda momsredovisningsperioden. Såvitt jag vet av det jag fått höra av mina kamrater i skatteutskottet var man på väg att vidta en liknande åtgärd som förlängningen av momsredovisningsperioden. Det var bara det att det kom ett val emellan. Det gjorde att man inte kunde avsluta en del av det arbete som man hade påbörjat.

Det var några kommentarer, men det viktigaste i det här sammanhanget är: När kommer de verkliga förslagen? Vi ser dem inte. Företagen ser dem inte. Det är det som gör oss socialdemokrater väldigt oroad.

Anf. 14 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Jag vill börja med att säga att det är en stor ära att få stå i denna talarstol där sådana giganter som Hjalmar Branting, Karl Staaf, Gunnar Hedlund och många andra har stått. Det är inte så ofta vi har anledning att ha debatter i den klassiska Andrakammarsalen. Det gäller av den anledningen att vårda sina ord.

Det är lätt att man hamnar i olika fack. Jag uppfattar det som att det under den förra mandatperioden var lätt för oss som satt i opposition att i den här typen av frågor framställa oss som de goda. I dag tillhör jag därmed de onda som ska försvara regeringens åtgärder. Det kan kanske bli tvärtom vid andra tillfällen. Jag tror ändå att det är väldigt viktigt att slå fast att det finns en gemensam strävan, även om det är väldigt svårt att konkretisera den ibland.

När jag, fru talman, satt i Riksrevisionen förra mandatperioden kom det en skrivelse från Riksrevisionen till riksdagen om att man borde se över en förenkling av reglerna. Då kom naturligtvis ett svar från regeringen. 388 olika åtgärder presenterades på bland annat Dagens Nyheters debattsida.

Det är ju väldigt bra att hitta detta. Men när man sedan tittar på de olika branscherna, för det handlar ofta om olika branscher, kan man se att det finns ett behov av att det ska vara bestämda regler. Det gäller inom byggbranschen, och Börje Vestlund nämner elsäkerhetsbranschen, matbranschen och så vidare. Där kan man inte tubba på säkerhetsregler. Det är väldigt svårt att göra det. Därför gäller det att vara försiktig och noggrann med vad det är man diskuterar.

Som jag ser det har den här regeringen gjort någonting som den förra regeringen säkert hade ambitionen att göra men inte nådde ända fram med, nämligen att se till företagens administrativa kostnader i den meningen att det är just de administrativa kostnaderna som kan minskas.

Jag vill ta ett exempel som ännu inte är genomfört. Det gäller avskaffandet av den obligatoriska revisionsplikten i nästan alla företag. Om enbart den åtgärden skulle kunna genomföras sparar den, enligt utredningen, 5,6 miljarder. Detta är en enorm summa för företagen. Sedan kan det vara så att ett företag av konkurrensskäl säger att man har ordentlig revision. Men det är ju viktigt att se till att en åtgärd som motsvarar 5,6

miljarder inte blir lika stor som en annan åtgärd inom en specifik bransch, för det har olika dimensioner.

Jag tror att det är det allra viktigaste som vi diskuterar nu. Hur kan vi göra det lättare för småföretagare? Den förra regeringen hade något som hette Simplexgruppen som också försökte komma fram med generella åtgärder. Det är väldigt svårt. Och det är ännu svårare, vill jag säga, att gå just på de olika branscherna.

Ta en sådan sak som husbyggnadsbranschen. Där är det absolut nödvändigt att vi har väldigt noggranna regler som reglerar att hus inte brinner upp, för att uttrycka det lite enkelt. På många andra sådana områden finns det också regler. När det gäller bilar måste vi se till att de har bromsar och allt möjligt. Det kan man liksom inte tubba på, för det har att göra med andra saker.

Fru talman! Jag tror för min del att det systematiska sätt som vi nu ser är ett komplement till det Riksrevisionen efterlyste förra mandatperioden, att se till att det framför allt är de kostnader som företagen drabbas av, och inte inom specifika branscher, som man angriper. Det gäller statistik i dubbel upplaga, olika administrativa avgifter och så vidare som man kan få bort för många företag så att de får göra det som både Luciano Astudillo och Börje Vestlund liksom Maud Olofsson talat mycket om att företagare vill, nämligen att jobba med sina egna företag och slippa så mycket som möjligt av administrativa bördor.

Anf. 15 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig hålla med om det som Gunnar Andrén säger, att det är ett svårt arbete. Jag tror uppriktigt sagt att Socialdemokraterna har lärt sig lite grann av oppositionens rollen, att det nu finns anledning att titta på hur småföretagen har det.

Men det här blir bara på riktigt när man går ned på åtgärdsnivå och tittar på vad Socialdemokraterna är beredda att stödja och vad de inte är beredda att stödja. Det blir trovärdigt först när man jämför de två listor som alliansregeringen har och som oppositionen har.

Till det ska läggas att Socialdemokraterna ska samråda med Miljöpartiet och Vänsterpartiet i de här frågorna om man ska vara ett reellt regeringsalternativ. Då inser ju var och en att det kan ställa till en hel del problem.

170 av de 600 åtgärderna är redan genomförda. Det är både stort och smått, ska jag säga. En del av de här åtgärderna är kanske riktade till en liten bransch. Men för dem är det väldigt betydelsefullt. En förenkling för dem som för loggbok över hur kallt det är i frysarna och kylarna kan vara en mycket viktig åtgärd, men för många företag har den ingen som helst betydelse.

Jag vill hålla med om revisionsplikten, för det är en väldigt viktig åtgärd för de allra flesta småföretagarna och kommer att spara rejält med resurser för småföretagen som de kan satsa på annat i stället. Vi diskuterar ganska ofta hur vi ska kunna minska kostnaderna för företagen. Jag vill hävda att just regelförenklingsarbetet är ett viktigt inslag för att kunna minska kostnaderna.

En sak som många klagat över är ju statistikuppgiftslämnandet. Där har vi gett Statistiska centralbyrån uppdraget att på ett bättre sätt samordna uppgiftsintagandet. Varje gång som en företagare ska fylla i de här

blanketterna kostar det tid och pengar. Därför måste vi som uppgiftsintagare, i form av staten, ha en bättre samordning och också se till att vi inte frågar hur många gånger som helst utan att myndigheterna får ta uppgifter från varandra.

Jag tycker att regelförenklingsarbetet innebär ett mycket inspirerande arbete. Det är viktigt att se att om vi ska lyckas är det angeläget att departement och myndigheter men också, vill jag säga, den regionala och lokala nivån har samma angreppssätt. Företagen möter ju alla de här nivåerna, och då är det viktigt att det här tänkesättet inte minst genomstrar den kommunala nivån. Det handlar om förenklingar men också om förbättringar. Många gånger är det så att vi i den befintliga lagstiftningen kan se till att göra reglerna effektivare. Miljöbalken är ett sådant exempel.

Det systematiska angreppssättet kan, som jag sagt, inte nog betonas därför att det är det som i slutändan kommer att ge resultat, tror jag. När Börje Vestlund säger att ni är för Regelrådet vill jag påpeka att om jag inte missminner mig är det just finansieringen av Regelrådet som ni har tagit bort i er budget. Man kan ju vara för Regelrådet, men det måste finnas resurser för att kunna jobba med Regelrådet om det ska fungera i slutändan.

Men jag är glad om det är en omsvängning på gång därför att jag tycker att det finns väldigt mycket gemensamma ansträngningar som vi kan behöva göra. Var det så att Socialdemokraterna hade en hög ambition men inte lyckades så väl är det ju bra om oppositionsrollen har gett er en ökad insikt och en ökad vilja att delta i detta. Jag är den första att välkomna om ni kommer med konstruktiva förslag i ert jobbutvecklingsarbete. Det jag har läst hittills i de program som ni har presenterat är rätt mycket mer regelkrångel, mer bidrag och mer Ams. Men det återstår att se. Ni kan få chansen att presentera konkreta förslag. Jag är som näringsminister naturligtvis beredd att positivt lyssna på den typen av förslag.

Anf. 16 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Jag vill först och främst uppmana Maud Olofsson att läsa vår jobbrapport – delrapport – som vi skrev i våras. Där finns över huvud taget inga bidragsförslag eller någon Amspolitik. Tvärtom är det konkreta jobbskapande förslag med starkt fokus på små och medelstora företag, forskning och industriell utveckling. Det är ett brett program för fler jobb, speciellt nu när det vänder i svensk ekonomi och det behövs en aktiv och framsynt näringspolitik som på bred front satsar för att få i gång motorn igen.

Vi har saknat detta under hela våren, och det är det vi har efterlyst. Ändå kan jag nu känna att det finns lite av självinsikt och ödmjukhet hos Maud Olofsson. Det är en ton vi totalt saknade före valet 2006.

Regelkrångelfrågora är svåra frågor. Vi stöttar samordningen i SCB fullt ut. Det är bra att det går att samordna en del av statistikavlämnandet.

Men i slutändan handlar politik för mig, såsom Gunnar Andrén beskriver det, inte om det onda och goda. Så är det inte. Tvärtom handlar det om att söka förtroende hos företagare och väljare för den politik man står för och att hålla vad man lovar.

Jag har ställt samma fråga två gånger. Jag gör det en gång till. Lovar Maud Olofsson att klara målet om att minska kostnaderna för regelkrånglet med 25 procent? Är det ett löfte som hon här och nu kan leverera till åhörare och övriga riksdagen? Det går nämligen åt fel håll. Nutek har sagt att kostnaderna har ökat med nästan 2 miljarder. Svenskt Näringsliv befarar att nuvarande takt inte kommer att räcka till. Jag vill ha ett svar, Maud Olofsson.

Anf. 17 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Om vi ska få ett aktivt näringslivsklimat som gör det enklare, roligare och lönsammare att vara företagare är regelförenklingsarbetet ett viktigt arbete. Det är också därför som regeringen har denna höga ambition fram till 2010. Det är också därför vi genomför de konkreta åtgärderna, till exempel Regelrådet och en granskning av de förslag som läggs fram, samrådet med näringslivet samt breda mätningar och uppföljningar. Det är det systematiska arbetssättet som är verktyget för att nå resultat.

Vad jag försöker beskriva är att jag inser fuller väl – det gjorde vi också när vi skrev om arbetet med att förenkla reglerna – att vi har höga ambitioner. Om vi inte har de höga ambitionerna kommer vi inte heller att lyckas.

Jag har försökt att räkna upp ett antal åtgärder som är både stora och små för att beskriva hur vi steg för steg tar oss åt rätt håll. Att mätningen från Nutek innehåller 70 procent kostnader som är kvar från den socialdemokratiska regeringens tid kan jag inte göra så mycket åt. Luciano Astudillo får återkomma när vi har kommit längre fram i perioden.

Mitt löfte till alla landets företagare och den socialdemokratiska oppositionen är att jag kommer att fortsätta att jobba med detta. Jag kommer också att lyssna på om ni har bra och konkreta förslag. Jag har läst programmet, och det är inte ett regelförenklingsarbete som genomsyrar det presenterade programmet. Det är i stället fråga om mer bidrag, mer Ams och mer krångel för landets företagare. Jag beklagar det. Det återstår två år till valet innan ni slutgiltigt ska lägga fram förslag. Här finns ett förbättringsområde.

Jag tror att landets företagare förväntar sig att det ska bli resultat. Steg för steg kommer vi att leverera det. 170 av de 600 åtgärderna är redan genomförda. Vi är på god väg att fullfölja de löften vi har gett.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på interpellation 2007/08:806 om ett tillväxtprogram för den kreativa ekonomin

Anf. 18 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Luciano Astudillo har frågat mig om jag i höstens budget avser att skapa ett tillväxtprogram för designbranschen och den kreativa ekonomin.

Låt mig först understryka att designbranschen och det ännu vidare begreppet kreativ ekonomi omfattar många olika verksamheter där ett avgränsat program inte självklart är bästa sättet att tillgodose de många olika företagens behov. Det betyder inte att dessa verksamheter skulle vara marginella företagsformer – tvärtom. Upplevelseindustriella verksamheter är mycket drivande i dagens ekonomiska utveckling. EU-kommisionen visade i studien *The Economy of Culture in Europe 2006* att den kulturella sektorn skapar arbetstillfällen, bidrar till ekonomisk och social utveckling och tjänar som kreativ motor för EU:s ekonomier i stort. Rapporten visar också att upplevelseindustrin domineras av små företag. Drygt 98 procent är företag med färre än 20 anställda.

De kreativa näringarna är därför i hög grad inkluderade och gynnas av de generella åtgärder som regeringen genomfört för att göra det enklare, roligare och lönsammare att driva företag. Sänkta administrativa kostnader, slopad förmögenhetsskatt, möjligheten att säsongsanställa, fördubblat maxbelopp för mikrolån till små- och nyföretagare, ökat stöd till exportfrämjande hos små och medelstora företag är exempel som jag bedömer kan bidra till de kreativa företagens möjlighet att utvecklas och växa.

Det pågår ett internt arbete inom Regeringskansliet som uppmärksammar de kreativa näringarna. Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth och jag har startat ett samarbete mellan våra departement i syfte att stimulera tillväxt och utveckling inom den kulturella och kreativa sektorn. Vi vill också lyfta fram fungerande samverkansmodeller för kultur och näringsliv eftersom vi bedömer att kultur och kreativitet kan vitalisera, förnya och stärka näringslivet i stort.

När det gäller design har vi inom näringspolitiken valt att se design som ett verktyg, en metod eller process för att stimulera konkurrenskraft och utveckling i små företag som ofta inte själva har kunskap eller resurser att utveckla designkompetens. Stiftelsen Svensk Industridesign, Svid, får via Nutek ett årligt bidrag, 13 miljoner kronor 2008, för att utveckla designkompetens i näringslivet.

För att få ökad kunskap och en tydligare bild av den kreativa sektorn har vi under året tagit fram flera viktiga underlag för det fortsatta arbetet. Flera goda idéer och konkreta förslag har lämnats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Jag avser inte att föregripa den kommande budgetpropositionen vare sig i denna fråga eller i någon annan fråga.

Anf. 19 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Maud Olofssons två första år som näringsminister har inte varit särskilt framgångsrika. Kanske har Svenskt Näringslivs chefsekonom Stefan Fölster diplomatiskt men ändå vasst sammanfattat Maud Olofssons gärningar allra bäst. Han säger att näringspolitiken inte har prioriterats i Regeringskansliet och inte får tillräckligt stort genomslag i regeringsarbetet. Det märks på kort sikt genom minskat företagande och riskerar på lång sikt att hindra framväxten av nya tjänster och produkter och därmed hämma tillväxten i landet. Det är ord och inga visor.

Fru talman! För formens skull vill jag ändå tacka för svaret, men i själva verket är svaret bara ett uttryck för den borgerliga avsaknaden av en framsynt näringspolitik. Det är också ett uttryck för Maud Olofssons personliga misslyckande och passivitet samt Näringsdepartementets handlingsförlamning.

Den här interpellationen handlar om designpolitiken och den kreativa sektorn. Här efter följer en debatt om fordonsindustrin, men den skulle kunna handla om i stort sett vilket näringspolitiskt område som helst. Det händer väldigt lite. Samtidigt som Maud Olofsson vill att landets företagare ska jobba som ivriga bävvar påminner ministerns handlande mer om en sömnig sengångare.

Fru talman! Jag återgår till interpellationssvaret. Maud Olofsson säger att de generella åtgärderna har varit bra för branschen. Måhända finns det enstaka förslag som är bra, men bilden är inte så ljus som Maud Olofsson försöker måla upp den. Maud Olofsson har själv medverkat till att höja arbetsgivaravgifterna för landets småföretag. Maud Olofsson har själv medverkat till att inte minska utan öka regelkostnaderna för de små företagen. Maud Olofsson har också försakat den sociala tryggheten för de små företagen i två hela år. Det är två år av förlorade chanser och två år av passivitet. Nu när Sverige och världen står på randen till en lågkonjunktur har landets minister inte mer att komma med än detta.

Näringsministern säger att förmögenhetsskatten har varit bra. Men säg mig, Maud Olofsson, hur många inom den här branschen har en beskattningsbar förmögenhet? Det är få av dem. Då hävdar näringsministern att det handlar om att öka riskkapitalet i vårt land.

Men med den ekonomiska politik som ni fört i landet har räntorna bara sprungit i väg. Hur mycket riskkapital finns det då att tillgå för dessa småföretag när det är lättare att spara det riskkapitalet i säkra statsobligationer? Nej, ni har misslyckats kapitalt.

När det gäller den mer branschspecifika politiken meddelar ministern att samarbete pågår mellan Näringsdepartementet och Kulturdepartementet. Det var väl bra. Det var samma svar jag fick i mitten av december förra året. Jag hade hoppats att ministern här och nu kunde leverera mer.

Jag vill summera svaret med ungefär samma upprop som Svenskt Designsamarbete bestående av Svenskt Forum, Stiftelsen Svensk Industri-design, Nätverket för upplevelseindustrin och många fler hade i början av sommaren. Andra länder tar designfrågan på allvar. Sverige förlorar i *momentum*.

Anf. 20 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Siffror talar sitt tydliga språk. 53 400 nya företag startades under 2007. Det är en 20-procentig ökning. 164 000 färre är i utanförskap. Det är siffrorna, det är verkligheten. Jag förstår om Socialdemokraterna är otroligt avundsjuka på att allt detta händer när ni sitter i opposition. Trovärdigheten för vår företagspolitik och jobbskaparpolitik är större än den som fanns för Socialdemokraternas.

Glöm aldrig, Luciano Astudillo, att över en miljon människor inte hade ett jobb att gå till en vanlig dag när ni satt i regeringsställning! Det var ni stolta, glada och nöjda över. Vi är inte det. Vi accepterar inte det utanförskapet. Vi är inte färdiga; det återstår en hel del att göra. Men vi är på god väg åt rätt håll.

Luciano Astudillo tar upp arbetsgivaravgiften. Det vore intressant att veta varför det är de långtidssjuka, de långtidsarbetslösa och de unga som ska ha höjda arbetsgivaravgifter om ni får bestämma. Varför är det just de grupperna? Varför ska det vara svårare att anställa en ung, en som har varit arbetslös länge eller en som har varit sjuk? Vad är det humana i denna politik? Det vill ni inte berätta. Men det är faktiskt vad som står i er budget, för ni stöder inte regeringen när vi har dessa riktade åtgärder för att minska arbetslösheten och få fler människor i arbete. Det är bara då som vi också kan få tillväxt i ekonomin.

Det pågår ett intensivt arbete i Regeringskansliet i och med den dialog som Kulturdepartementet och Näringsdepartementet har. Det som kommer fram i dialogen är att näringslivet efterfrågar kunskaps- och kompetensutbyte när man samverkar med kulturen. Här finns det möjligheter i redan pågående arbete med att koppla ihop den kreativa industrin med ett mer traditionellt näringsliv. Jag tror att den kreativa industrin har mycket att bidra med. Vi har sett goda exempel på det i den dialog som vi har haft.

En annan fråga som lyfts fram, och som är viktig, är entreprenörskap i den kreativa sektorn. Många av de utbildningar som finns på området innehåller inte tillräckligt mycket utbildning i entreprenörskap. Jobbar man i den kreativa sektorn och är kulturskapare på olika sätt finns en bristande kunskap i entreprenörskap och i hur man ska kunna få en god lönsamhet. Här behöver något göras, och det har vi påbörjat.

Vi har också sett att kulturskapare har svårt att få stöd i de befintliga strukturerna för näringslivsutveckling. Där har jag gett uppdrag till de organ som vi har att också ta med kulturskapare och kreativa företag i rådgivningsinsatserna. Man måste kunna denna sektor för att kunna ge ordentligt med hjälp.

Det behövs också brobyggare, mellanhänder och nätverksskapare för att koppla ihop kultur- och näringsliv på olika sätt.

Näringsdepartementet har också gett ett stöd till ett spännande internationellt designprojekt i Gällivare. Som Luciano Astudillo säkert känner till är vi i full färd att flytta både Malmberget och Kiruna stad. Vi i Näringsdepartementet har sett att det finns ett stort intresse för hur vi kan flytta en stad och få ny design, ny spännande byggnation och nya spännande planeringslösningar. Man ska analysera och ta fram kreativa lösningar för Gällivare och Malmberget. Det kommer att bli bra för Gällivare och Malmberget men också för hela Sverige när vi tittar på utvecklingen framöver.

Jag kommer också att samtala med företrädare för modeindustrin inom kort för att se vad vi ytterligare kan göra för att stödja den.

Det pågår alltså en hel del arbete – bara Luciano Astudillo är intresserad av att lyssna.

Anf. 21 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Återigen: Stefan Fölster menar att näringspolitiken inte prioriteras. Svenskt Designsamarbete säger att Sverige tappar i *momentum*. Lägg därtill den saftiga kritik som Företagarnas riksorganisation gett landets borgerliga regering. Då har ni bilden klar.

Låt oss uppehålla oss lite vid de felsägningar eller faktafel som Maud Olofsson levererar här. Först gäller det diskussionen om utanförskapet.

Varför övergav ni i regeringsställning er definition av den breda arbetslösheten och utanförskapet som ni använde i valrörelsen? Varför använder ni inte samma definition längre utan har hittat nya sätt att räkna? Jo, för att med er definition har det breda utanförskapet ökat och inte minskat.

Er så kallade nya Amspolitik, den borgerliga Amspolitiken, med nystartsjobb, instegsjobb och nyfriskjobb har inte heller levererat. En av tio har jobbet kvar på samma arbetsplats efter att subventionen upphört. I våras var det 800 som hade fått instegsjobb i hela landet. I min hemstad Malmö, med den segregation och det utanförskap som finns där, var det elva stycken som fick ett instegsjobb. Det är en totalt misslyckad Amspolitik från den borgerliga regeringen. Samtidigt har man dragit ned de viktiga arbetsmarknadsutbildningarna som ändå levererat och lett till att fler fått jobb.

Jag hade hoppats att Maud Olofsson hade kunnat ta efter till exempel Danmark. Den borgerliga regeringen i Danmark tog över 2001 och drog då hastigt ned på de ekonomiska anslag som fanns till designpolitik. I april 2007 insåg man att det var en oundgänglig del för tillväxten i landet. Därefter startade man tillväxtprogrammet Design Danmark. Målet är att bli världselit i design och skapa tillväxt inom designbranschen. Branschen kan också bli en tillväxtmotor för det övriga näringslivet. Det hade varit glädjande om Maud Olofsson hade sagt det här i dag.

Hon kunde också ha sagt att hon avsåg att följa Institutet för tillväxtpolitiska studiers, ITPS, rapport. Där jämför man Nederländerna, Sydkorea, Flandern i Belgien och USA och deras politik på området.

Det finns flera andra som har lyft upp positiva och konkreta exempel på hur designpolitiken kan vara en tillväxtmotor för ett land. Men inget av det vill Maud Olofsson leverera här.

Maud Olofsson kan också inspireras av det socialdemokratiska jobbrådslaget. Vi har förnyat och förbättrat vår politik. Vi har större fokus på de små företagen än tidigare. Vi har stärkt vår syn på tjänstesektorn och inte bara industrin. Vi har också ringat in den kreativa sektorn och designsektorn som ett viktigt verktyg för att skapa tillväxt i vårt land. Det ger redan avtryck i vår oppositionspolitik.

Bryt passiviteten! Bryt handlingsförlamningen, Maud Olofsson! Agera lite! Var lite mer av en ivrig bäver!

Anf. 22 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Jag är glad att Socialdemokraterna och Luciano Astudillo tycker att det är bra att vi får fler ivriga bävrar i vårt land. Det är precis det som behövs. Det behövs inom alla områden.

Det som regeringen nu gör och som ger resultat är generella åtgärder som passar både kulturbranschen, om vi tar den kreativa sektorn, och som kan stimulera fordonsindustrin och turistnäringen till exempel. Det är viktigt att se att många av de generella åtgärder som vi genomför är bra oavsett vilken sektor man befinner sig i.

Siffrorna talar sitt tydliga språk: 53 400 fler företag under 2007, 164 000 färre i utanförskap. Det räcker att säga det för att visa att den här regeringens politik leder till resultat och är på rätt väg.

Jag tog upp frågan om arbetsgivaravgifterna eftersom det är viktigt för dem som är unga, arbetslösa, långtidssjukskrivna. Det är de som

kommer att få höjda arbetsgivaravgifter om Socialdemokraterna får bestämma.

Det är därför vi gör riktade insatser på de här grupperna. Vi vet att de har svårast att komma tillbaka till jobb. Resultatet av det är att unga och framför allt invandrare har haft störst nytta av de här åtgärderna och kommit tillbaka bäst.

När det gäller den kreativa sektorn nämnde jag i mitt förra inlägg ett antal åtgärder som vi genomför. Vi kommer att gå vidare med det nationellt för att stärka entreprenörskapet inom den kreativa sektorn. Om vi får ett starkare entreprenörskap, en större affärsmässighet och större kunskap är det lättare för många av de här företagen att överleva.

Våra satsningar på 100 miljoner kronor per år när det gäller kvinnors företagande visar att många av företagen i den kreativa sektorn – inte minst modeindustrin där det är väldigt många kvinnor som bedriver verksamhet – också kan få stöd och uppmuntran. Vi ser också att kvinnors företagande ökar, vilket är mycket glädjande.

Nutek har tillsammans med fyra kulturmyndigheter – Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska Filminstitutet – fått i uppdrag att redovisa vad man gör för att främja entreprenörskap inom den kreativa sektorn.

Det är något helt nytt. Vi betonar entreprenörskapet, något som den förra regeringen inte tyckte var viktigt.

På nordisk basis och på EU-nivå pågår också ett arbete för att stärka den kreativa sektorn. Sverige är nu ordförande i Nordiska rådet och vi arbetar aktivt med Kreationord som är en nordisk arbetsgrupp som handlar om en grönbok för den kreativa ekonomin i Norden.

Vi har en hel del att lära från andra länder. Där ger jag Luciano Astudillo rätt. Men jag tror att man också kan säga att vi gör en hel del insatser som andra länder tittar på. Det är utfallet av de dialoger vi har haft.

Kommissionen har också startat ett arbete, där vi är aktiva, för de kulturella och kreativa industrierna som ska inventera vad som görs i Europa inom den här sektorn. Jag tror att det avspeglar att det är fler som inser att det här är en viktig näring och som inser att det är viktigt för den framtida ekonomin.

Även om Luciano Astudillo inte vill se vad som pågår i de arbeten som regeringen gör är regeringen otroligt aktiv när det gäller att lyfta fram detta. Jag tror att det framöver kommer att visa sig att vi behöver ett större samarbete mellan de kreativa näringarna och det traditionella näringslivet. De länder som ligger långt framme på det här området tror jag kommer att ha goda förutsättningar att få en ekonomisk tillväxt framöver.

Det pågår ett mycket intensivt arbete. Jag gläder mig åt att socialdemokraterna ger stöd åt de insatserna så som nu framgår av Luciano Astudillos inlägg i den här debatten.

Anf. 23 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Vi har valt att fokusera arbetsgivaravgiftsresurserna på ett helt annat sätt och rikta dem direkt till de ungdomar som står utanför arbetsmarknaden och investera i dem och utbilda dem så att de kan rustas för den arbetsmarknad som har vuxit i två år.

Ni har valt att generellt sänka arbetsgivaravgiften för alla unga människor. Ni har också sett till att de företag som redan har unga människor

anställda har fått rätt mycket pengar utan att göra någonting. Vi har valt en annan väg, nämligen att rikta det direkt till ungdomar.

När det gäller de generella åtgärderna finns det mycket kvar att diskutera.

Maud Olofsson höjde ju arbetsgivaravgifterna för de små företagen. Regelkrånglet har ökat. Kostnaden har ökat de två första åren med borgerlig regering. Den sociala tryggheten för de små företagen har försakats i två år. Det var först när det socialdemokratiska jobbrådslaget tog initiativ som vi pressade den borgerliga regeringen att ta tag i frågan.

Vi pressar den borgerliga regeringen i designpolitiken också genom den skuggbudget vi tog i våras där vi lyfter fram en rad förslag, till exempel ett branschprogram för upplevelseindustrin. Det handlar om en nationell politik på det här området. Förhoppningsvis kan vi vid höstens budget se något konkret och inte bara en massa prat om de här frågorna.

Det är ingen prestige i det. Vi kommer att använda åren i opposition till att pressa er på de områden som ni försakar.

Om den borgerliga regeringen inte gör något på det här området kommer vi i jobbrådslaget ändå att ta initiativ och ta en diskussion om designsamarbete och bjuda in till ett brett samtal för att få en politik på det här viktiga området.

Anf. 24 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Det är härligt om vi kan inspirera varandra i utvecklingen av svenskt näringsliv. Jag gläder mig åt att Socialdemokraterna i opposition visar ett engagemang i de här frågorna.

Luciano Astudillo säger att man investerar i ungdomar på ett annat sätt än genom sänkta arbetsgivaravgifter. Min retoriska fråga är: Hur?

Ni sänker inte arbetsgivaravgifterna utan ni höjer dem. Ni höjer dem för dem som har svårast att komma in på arbetsmarknaden: ungdomar, långtidssjuka och långtidsarbetslösa. Jag tycker att ni är dem svaret skyldig. Varför gör ni det? Varför är det de som har svårast att ta sig in på arbetsmarknaden som ska drabbas av era arbetsgivaravgiftshöjningar?

Jag inser att det naturligtvis återstår mycket att göra när det gäller den kreativa sektorn. Men jag vill också peka på att det pågår en hel del arbete med att ta initiativ. En viktig del i detta är just entreprenörskapet. En hel del av våra rådgivningsorgan och våra finansieringsinstrument behöver förändras för att den kreativa näringen ska lyftas fram.

Det behövs kunskapsuppbyggnad i våra organ för att kunna möta den kreativa industrin. Vi behöver också se den kreativa industrin som en tillväxtedel. Basindustrin lyfts fram från tid till annan. Vi kommer snart att diskutera fordonsindustrin. Den lyfts fram väldigt mycket. Den kreativa industrin lyfts inte fram på samma sätt.

Här finns också ett könsperspektiv. Väldigt många kvinnor finns i den kreativa industrin.

Jag välkomnar diskussionen om de kreativa näringarna. Jag har själv varit mycket engagerad i detta under årens lopp.

Vi kommer att göra mer, men vi har redan levererat mycket på det här området. Vi kommer att fortsätta det arbetet. Jag välkomnar Socialdemokraterna att delta i diskussionen och dialogen.

Anf. 25 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Sven-Erik Österberg har ställt ett antal frågor till mig om framtiden för svensk fordonsindustri.

Låt mig först erinra om att jag under de senaste åren har haft tillfälle att besvara ett flertal frågor och interpellationer i riksdagen om fordonsindustrin, fordonsforskningen samt statens roll inför framtiden.

Jag välkomnar intresset för den svenska fordonsindustrin, som är en för Sverige mycket betydelsefull industrisektor. Ända sedan regeringen tillträdde har jag och mina medarbetare haft nära och kontinuerliga kontakter med fordonsindustrin liksom med många av dess underleverantörer. Dessa kontakter har säkerligen bidragit till vad jag vill beteckna som ett gott samarbetsklimat, vilket i sin tur förmodligen har underlättat de gemensamma satsningar som redan har skett liksom de som kan bli aktuella inför framtiden.

Vi har också tagit initiativ till kontakter med General Motors och Ford i USA som har lett till gemensamma satsningar. Vidare har avtal träffats bland annat med Brasilien och USA som kan bidra till att underlätta den omställning till hållbara transportslag som är en viktig framgångsfaktor för svensk fordonsindustri.

Som svar på Sven-Erik Österbergs första fråga vill jag säga att regeringen fortsatt är beredd att stödja utvecklingen av svensk fordonsindustri, och avser att under året återkomma med förslag om en finansiering av den långsiktiga fordonsforskningen.

Regeringen har sedan tidigare avsatt betydande resurser för att förstärka fordonsforskningen bland annat inom området klimateffektivare fordon.

Regeringen avser att under innevarande år presentera en forskningspolitisk proposition och i den presentera en långsiktig plan för prioriteringar av forskning och kunskapsutveckling även inom områden som kan vara relevanta för fordonsindustrin. Dess närmare innehåll och avgränsningar är föremål för beredning inom regeringen, och jag kan därför inte i dag ge närmare besked om dessa.

Som jag tidigare har framhållit i liknande sammanhang, pågår redan arbetet med att utveckla samarbetsformerna för kunskapsuppbyggnad som är relevant även för fordonsindustrin. Jag är övertygad om att vi genom detta arbete ska kunna komma överens med fordonsindustrin om gemensamma satsningar inför framtiden.

Anf. 26 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Fru talman! Jag tackar näringsministern för svaret. Anledningen till att jag ställde denna interpellation var den situation som jag tyckte uppstod i samband med att man från Volvo meddelade dessa drastiska uppsägningar av personal på grund av de svårigheter som Volvo men även personbilsindustrin totalt har i Sverige.

Jag tycker att det svar som näringsministern gav vid detta tillfälle var tunt. Det var på gränsen till raljant. I princip sade näringsministern att fordonsindustrin får skärpa sig, att den får se till att den är konkurrenskraftig och att den får se till att utveckla produkter som kunderna vill ha.

Det är i och för sig sant att det är på det sättet. Men vi vet samtidigt vilken betydelse som fordonsindustrin har.

När jag tittar tillbaka i riksdagsprotokollen ser jag att det har ställts ett antal frågor och interpellationer tidigare, långt innan detta varsel lades, som visade att man var mycket orolig för utvecklingen inom industrin.

Jag tycker inte att det duger att som i svaret säga att man kommer att jobba framåt med detta och fortsätta med att arbeta för att stödja denna industri.

Detta är ett påtagligt problem just nu. Vi ser att fordonsindustrin, framför allt på personbilssidan, är väldigt trängd, inte bara i Sverige utan runt om i andra länder. Där handlar det om en stentuff konkurrens. Vi måste se till att svensk fordonsindustri kan hävda sig i framtiden och se till att vi har den här viktiga produktionen kvar i Sverige.

Det var debatt här tidigare om småföretagen och vikten av detta. Detta är en av de allra viktigaste uppdragsgivarna till mindre företag i Sverige inom den mekaniska industrin, metallindustrin och så vidare, men inte minst inom design och så vidare.

Skulle vi mista den här delen av industrin i Sverige kommer det att ge en skada som är långt värre än att vi bara säger att vi inte längre tillverkar bilar i Sverige. Skadan blir så mycket större.

Näringsministern säger i sitt svar: "Vi har också tagit initiativ till kontakter med General Motors och Ford i USA som har lett till gemensamma satsningar."

Min första fråga är då: Vilka satsningar är det? Kan näringsministern redogöra för det? Det är intressant om det har gjorts.

Näringsministern säger också: "Regeringen har sedan tidigare avsatt betydande resurser för att förstärka fordonsforskningen bland annat inom området klimateffektiva fordon."

Jag skulle vilja veta exakt vad det är som näringsministern menar när hon säger det.

Ett problem som har funnits gäller detta branschprogram. I tidigare uttalanden har näringsministern varit väldigt negativ och sagt att den här regeringen inte vill gå in i några branschavtal utan att man generellt sett ska se till att näringsklimatet blir bättre och att det då också kommer att gynna fordonsindustrin. Det sade näringsministern åtminstone på ett tidigare stadium. Jag tycker att detta svar kanske andas en något annan inriktning.

Detta branschavtal, alltså det forskningsprojekt som regeringen tidigare gjorde tillsammans med fordonsindustrin, löper ut i slutet av 2008. Ett antal mycket duktiga doktorander som jobbar i detta forskningsprojekt ställer nu frågan, vilken har ställts tidigare: Blir det någon fortsättning på detta program, eller är detta slut nu?

Vi vet att de allra duktigaste som är insatta i detta kommer att se om sitt eget hus och se till att de får andra arbetsuppgifter. Och många av dem kommer säkert inte att ha svårt med detta. Då kan man gå miste om dem.

Det är därför oerhört viktigt med ett besked på detta område, inte minst för dessa personer, och om detta kommer att fortsätta. Men bortsett från det handlar det faktiskt om en bransch som behöver denna forskning för att utvecklas, inte minst med tanke på den enormt globala konkurrens som råder just på detta område och där Sverige måste se till att vara oerhört duktigt för att kunna klara sig i framtiden. Då behövs också regeringens stöd på detta område.

Anf. 27 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Jag böjtjar med att tacka Sven-Erik Österberg för att han har ställt denna interpellation av den anledningen att framtiden för svensk fordonsindustri spelar en otroligt stor roll för hela den industriella sektorn i Sverige. Det är mycket viktigt att vi får diskutera denna även i Sveriges riksdag, inte minst forskningsdelen.

När man tittar ut över världen kan man konstatera att det finns en våldsam överproduktion av framför allt personbilar i världen.

Fru talman! Ibland måste man ändå säga att storleken har betydelse. Så är det inte alltid. Men i detta sammanhang har den betydelse när man ser på forskningen och på produktionen av motorfordon. I Sverige – i ett litet land med nio miljoner invånare – har vi produktion av bussar, lastbilar och personbilar, alltså alla tre delarna. Det är unikt på sitt sätt. Att ett sådant litet land kan hålla sig med en så stor produktion och med stora marknadsandelar, inte minst i fråga om lastbilssektorn, i betydande delar av världen är någonting som gör att vi måste satsa mycket resurser på att behålla detta och ligga i framkant när det gäller inte minst forskningen.

Det är på det sättet att varje fordon på något sätt måste drivas fram med något drivmedel. Där finns det mycket att forska kring, och där kan Sverige säkert göra väldigt mycket.

Jag ser väldigt positivt på den forskningsproposition som ska komma. Jag ser en antydning till att man kommer att satsa betydande summor på att utveckla detta, naturligtvis också i samverkan med ägarna till de stora företagen som vi har i Sverige – Ford och General Motors.

Jag har också lagt märke till att regeringen redan har tillsatt en särskild teknikdelegation där verkställande direktören i Volvo Lastvagnar i Göteborg, Leif Johansson, är ordförande. Det är en indikation på att man satsar stort på att utveckla just fordonsforskningen i Sverige.

Likväl är det på det sättet att vi måste vara beredda även i Sverige, trots att så många som Sven-Erik Österberg säger är väldigt beroende just nu i de stora företagen och inte minst bland underleverantörerna, på att det kommer att ske en betydande omställning inom hela denna bransch under de kommande åren av den anledningen att framför allt bensinberoendet måste minskas.

Jag tror för min del att om vi ska klara detta i Sverige måste vi samverka internationellt. Men vi ska också ligga i framkanten själva när det gäller att ta fram nya drivmedel.

Också när det gäller marknadsföring är det väldigt viktigt att vi samverkar med andra länder därför att den nordiska marknaden och även den europeiska marknaden är för liten för många av dessa produkter.

Jag tror också att man kan utveckla det som jag tror att inte minst Volvo var inne på för ett antal år sedan, nämligen att kombinera bilarna med olika former av spårbunden trafik – tåg och annat – men även trafik i luften. Det måste också ses över.

Elbilen ligger naturligtvis allra längst fram när det gäller miljöns-kemål, alltså att vi kan få fler bilar som körs på elektricitet. På den punkten hoppas jag att denna fordonsforskning ska kunna göra stora framsteg under det närmaste decenniet i vårt land.

Anf. 28 LEIF PAGROTSKY (s):

Fru talman! Jag börjar med att instämma i min folkpartistiske kollega Gunnar Andréns tack till Sven-Erik Österberg för att han har ställt denna interpellation och fått denna diskussion till stånd i denna för Sverige, för näringspolitiken och för näringsministern så extremt viktiga fråga om svensk fordonsindustri som detta handlar om.

Sven-Erik Österberg har redan tagit upp många viktiga frågor, bland annat den skandalösa hanteringen av fordonsforskningsprogrammet, där nuvarande program löper ut om bara några månader, och regeringens tövan i den frågan.

Jag tänkte ställa en helt annan fråga som också är av enormt stor vikt för den del av svensk fordonsindustri som handlar om personbilstillverkningen i Trollhättan.

För några år sedan var ju Trollhättefabriken hotad av nedläggning. Vi i den dåvarande regeringen förde diskussioner med General Motors i Detroit. Sverige utfäste sig att förbättra de dåliga förbindelserna då för godstransporter mellan Trollhättan och hamnarna i Göteborg samt underleverantörer och andra i Göteborg.

Nu har det kommit signaler om att de här omfattande väg- och järnvägsinvesteringarna inte kommer att genomföras så som utfästs. Jag skulle vilja fråga näringsministern om hon i dag kan ge beskedet att Trollhättepaketets väg- och järnvägsinvesteringar i Göta älvdalen kommer att genomföras på det sätt som General Motors hade anledning att räkna med när de bestämde sig för att satsa på Trollhättefabriken, något som Trollhätteborna ställt in sig på när de har försökt locka annan produktion till Trollhättan med prognoser om att kommunikationerna kommer att genomgå en radikal förbättring.

Jag skulle uppskatta – jag tror att Trollhätteborna och andra också skulle göra det – att få ett klart och tydligt besked om att de här åtagandena utan tidsfördröjning kommer att genomföras till punkt och pricka.

Anf. 29 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Först och främst vill jag säga att jag är mycket bekymrad över utvecklingen i fordonsindustrin. Efter mina möten med General Motors, Ford och andra företag är det bara att konstatera att de står inför gigantiska utmaningar när det gäller att kunna hämta hem det man tappat; det är bara att titta på resultatredovisningarna.

Det som ändå känns bra är, tycker jag, att både Volvo och Saab på personbilssidan ligger väl framme när det gäller både säkerhet och miljö-

teknik. Det är också det fokus som regeringen har när vi samarbetar med fordonsindustrin.

Låt mig påminna om att det redan i år satsas i storleksordningen 450 miljoner kronor på forskning när det gäller fordonsindustrins behov. Det är alltså inte småpengar som satsas på fordonsindustrin. För ett år sedan satsade regeringen 245 miljoner kronor på miljöinriktad fordonsforskning.

När jag pratar om generella åtgärder menar jag åtgärder som just syftar till förbättrad miljöteknik och effektivare bilar – fordon som drar mindre bränsle och som är mer miljövänliga. Jag tror att det är områdena miljö och säkerhet som är de två områden som vi ska fokusera på.

Det är också viktigt att säga att vi behöver ett internationellt samarbete för att klara detta. Det är därför som vi har tecknat avtal med USA, och det är därför som vi har tecknat avtal med Brasilien, med Kina och med andra stora länder – alltså just för att kunna samarbeta på det här området.

Det samarbete som vi har med USA är ett offentlig-privat samarbete mellan USA:s energidepartement och det svenska energidepartementet. Det är ett unikt samarbete som USA här har med oss. Det har lett till att vi nu har i gång ett antal projekt när det gäller både fordonsindustri och bränsleframtagning. Det senaste presenterades i somras i Almedalen av Alexander Karsner, biträdande energiminister, och mig – ett elhybridbilsamarbete i samarbete mellan USA och Sverige. Det ligger också inom ramen för *one big thing*.

Jag tror att alla de här initiativen verkligen mycket handlar om att se till att vi ligger i framkant när det gäller utvecklingen av fordonsindustrin.

Miljöbilspremien har naturligtvis spelat roll för att öka försäljningen av miljöbilar. Men det är också viktigt att vi vid omställningen från oljeberoendet i transportsektorn till andra alternativa bränslen ser till att vi verkligen klarar denna omställning.

Därför diskuterar vi villkoren för utsläppen. Därför diskuterar vi utvecklingen av alternativa bränslen. Därför diskuterar vi på EU-nivå vilka regler som framöver ska gälla för transportsektorn.

Jag kan se att vi från regeringens sida har ett mycket bra samarbete. Jag kan se att de satsningar på forskning och utveckling som vi gjort tillsammans med fordonsindustrin ger ett bra resultat. Men jag kan också se att även Volvo och Saab som delar av de stora koncernerna General Motors och Ford har en väldigt tuff situation eftersom huvudbolagen är så pressade. Vidare kan jag se att Volvo och Scania har tagit tunga marknadsandelar, men de också har en tuff situation.

Regeringen hjälper till och försöker stärka på exportsidan med olika insatser för att man ska komma till de marknader som efterfrågar mycket av tunga transporter. I samarbetet med USA bland annat finns det ett samarbete med den tunga fordonsindustrin.

Det som kan sägas är följande: Ja, man står inför en tuff situation. Men regeringen har svarat upp mot de önskemål som har funnits från fordonsindustrin. I forsknings- och innovationspropositionen återkommer vi med det mer långsiktiga. Det är den del som budgetarbetet innehåller. Vi lägger alltså fram budgetar vid olika tillfällen. Sedan återkommer vi med konkreta penningssatningar.

Anf. 30 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Fru talman! Jag vet inte om näringsministern använder sig av debattteknik eller om näringsministern är totalt tondöv i den här diskussionen. Som framgått under hela debatten är bilindustrin missnöjd med regeringens sätt att hantera det här. Det har visats dels genom Västsvenska Industri- och Handelskammaren, som i ett långt inlägg är missnöjd med att man över huvud taget inte fick kontakt med regeringen för att diskutera de här frågorna, dels genom den stora oron i den fråga som Leif Pagrot-sky tog upp, nämligen frågan om Trollhättepaketet. Vad händer med det?

Det fanns ju en överenskommelse. Man hade väl förutsatt att det hela skulle verkställas. Det fanns egentligen ingen partipolitik i det, utan prioriteringen gjordes för att främja de här näringarna och se till att också den här delen av Sverige kunde ha en bra utveckling. Där vill man ha ett svar. Men den frågan går Maud Olofsson helt förbi i diskussionen här.

Jag vet inte om hänvisningen till miljöbilspremierna var ett svar på min fråga om vad man gjort. Miljöbilspremierna i sig är väl bra om man vill stimulera till köp av miljövänligare bilar – det har jag inget emot – men det är inte direkt en bra åtgärd för att främja svensk bilindustri.

Hur vi klarar vår fordonsindustri är en nationell fråga. Detta liksom så mycket annat som regeringen gör inom arbetsmarknadspolitiken har dock generell karaktär. Det träffar inte där man vill att det ska träffa för att åtgärderna ska få den effekt som man är ute efter när det gäller svensk bilindustri och när det gäller att se till att den kan finnas kvar i landet. Det är ju det som efterfrågas här.

Sedan har vi det här med Almedalen. En journalist skrev till och med: Här svarar näringsministern för Almedalens stora politiska pratbubbla. Det handlar om 220 miljoner. När man tittar närmare på detta ser man att det är gamla pengar som använts igen. 6 miljoner är nya pengar. Informationschefen Olle Axelson sade att det räcker till att forska i 45 minuter.

Att ta fram en miljöbil, någonting nytt – en hybridbil – kostar 5 miljarder kronor. 6 miljoner är då ganska lite. Från näringens sida är man alltså väldigt missnöjd.

Dessutom rinner tiden i väg. Också Maud Olofsson vet hur det ser ut i sammanhanget. Ska man sätta in kraftfulla åtgärder och se till att skutan vänds när det gäller svensk bilindustri måste åtgärderna komma snabbt. Det räcker inte att vänta på en forskningsproposition. I två år har vi hört talas om att en sådan ska komma. I vartenda sommartal heter det: Nu är det en satsning på forskningspengar.

Vad det här handlar om är det branschprogram för bilindustrin som löper ut i slutet av detta år. En massa forskare som är inblandade undrar om det blir en fortsättning eller inte. På det området måste det ges besked så att man vet, för annars rinner det hela ut i sanden. Då får man liksom göra ett omtag och starta om hela processen. Frågan är inte liten, utan detta är en jättestor fråga för svensk del.

Det är väl bra med ett samarbete i Europeiska unionen generellt sett kring miljöbilar och sådant. Där är vi överens, näringsministern! Det är klart att vi ska ha andra bränslen. Vi ska ha bilar som är miljövänligare. Där ser jag ingen åsiktsskillnad över huvud taget mellan oss.

Men för att komma tillbaka till den nationella näringspolitiken undrar jag: Hur värnar vi vår bilindustri i konkurrensen med övriga länder dels i Europa, dels – och kanske inte minst – i Asien som ju kommer väldigt

starkt på bilsidan? De har varit starka länge och kommer nu ännu starkare. Vi måste ha ett nationellt program riktat till vår bilindustri och där man ser till hur den klarar sig i konkurrensen med andra. Då går det inte att hänvisa till vad som generellt görs i Bryssel för att främja en mer miljöinriktad bil. Det är viktigt – det säger jag gärna; jag vill inte bli missförstådd på den punkten – men det löser inte problematiken för svensk fordonsindustri i den situation med problem som den just nu befinner sig i.

När det sedan gäller exportfrämjande åtgärder har regeringen, om jag inte är felinformerad, dragit ned anslaget i den delen i förhållande till den gamla regeringens anslag.

Anf. 31 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Möjligen missförstod jag Sven-Erik Österbergs interpellation. Jag trodde att den syftade till att belysa de problem som svensk fordonsforskning har och inte att den skulle landa i ett gräl om vad miljöministern möjligen inte har hunnit göra ännu. Det blir ju en väldigt konstig debatt om man inte försöker lyfta blicken lite mer.

Jag representerar den lilla minoritet som finns i Stockholms län, och jag är därför glad att vi också tar med Scania i sammanhanget. Det är en viktig industri här. När man åker ut i världen, bortsett från USA där Scania inte är representerat, är det alltid glädjande att på många vägar kunna se Volvo- och Scania-lastbilar och -bussar.

Jag tror för min del att det är viktigt att vi ser till att de olika delarna av fordonsforskningen får väldigt bra förutsättningar i Sverige. Då kommer vi tillbaka till forskningspropositionen. I allmänhet brukar vi säga att grundforskningen är det allra viktigaste som vi ska satsa på. Men eftersom vi har en så unik situation i Sverige på just fordonsidan måste vi ha både grundforskning och tillämpad forskning på det här området. Jag tror att det finns goda förutsättningar att vi ska klara detta med de ändå tämligen begränsade resurser som ett sådant här land har.

Till Leif Pagrotsky måste jag säga att när GM hotade att flytta från Trollhättan flyttades det, med stöd av den dåvarande oppositionen, pengar från andra delar av landet till vägar. Det är klart att det ska fullföljas. Det betvivlar jag inte ett ögonblick.

Allra sist, fru talman, tycker jag att det finns en sak som är väldigt glädjande i det här sammanhanget, och det är att i Trollhättan kommer det att bli en ny produktionslinje för en ny fabrik eller ett nytt fordon. Det tycker jag är positivt, och det ger för mig intrycket att Sverige klarar sig bra i den här situationen.

Anf. 32 LEIF PAGROTSKY (s):

Fru talman! Jag vill tacka näringsministern för ett väldigt tydligt besked som svar på min enkla fråga om Trollhättepaketet. Jag bad bara om en enkel nickning som en kort och formell bekräftelse till Trollhätteborna på att de åtaganden som Sverige har gjort gentemot General Motors inför stora, viktiga produktions- och investeringsbeslut, som har utfallit mycket lyckosamt än så länge för Trollhättans del, ligger fast. På det fick vi ett väldigt tydligt besked, nämligen tystnad. Jag beklagar det. Jag tycker att det är tråkigt och hoppas att det inte är ett uttryck för näringsministerns ointresse för de här frågorna, brist på engagemang, brist på vilja och brist

på lust att stötta de företag och de människor som finns där, utan att vi så småningom ändå kan konstatera att Gunnar Andréns fromma förhoppning var den som slog in, nämligen att det inte finns anledning att betvivla att det här ska genomföras. Jag är glad för Gunnar Andréns stöd, men det var regeringens auktoritativa besked som jag hade hoppats på.

Jag är tacksam för att beskedet kom klart och tydligt, men jag är väldigt besviken på innehållet i beskedet.

Anf. 33 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! När jag presenterar regeringens åtgärder för att stärka svensk fordonsindustri omfattar det många olika åtgärder. Miljöbilspremién är en sådan åtgärd. När det gäller personbilstillverkningen har både Saab och Volvo haft jättestor nytta av miljöbilspremién. Vi ser också att en stor andel av den personbilsförsäljning som nu sker handlar om miljövänliga bilar, vilket gläder oss.

I mina samtal med General Motors och Saab säger de att Sverige har agerat på ett bra sätt för att stärka just miljöinsatserna inom fordonsindustrin. Det är därför som jag pratar om forskningsinriktningen, därför att om Sverige ska stå starkt framöver i fordonsindustrin är det miljö och säkerhet som är de viktiga delarna. Det är också därför som vi satsar 450 miljoner kronor för fordonsindustrins behov i år. Det är också därför som vi redan nu har beslut om 120 miljoner kronor för år 2009. Men jag tror att erfarna före detta statsråd ändå känner till att budgetpropositioner och annat måste komma innan man kan utlova ytterligare pengar.

Det arbete som pågår i den här delen sker med de pengar som vi har avsatt som jag berättade om och som handlar om satsningar på miljötekniken. Här har vi tillsammans med fordonsindustrin, Vinnova och Energimyndigheten konstruktiva samarbeten och diskussioner om hur vi ska jobba framöver.

När det sedan gäller satsningarna som presenterades i Almedalen vill jag bara korrigera Sven-Erik Österberg. Det var inte 6 miljoner men 60 miljoner. Det är ju en viss skillnad.

Anledningen till att jag utvecklar ett samarbete med USA och Brasilien och till att jag tecknar de här avtalen är att jag tror att det är viktigt att Sverige som litet land har viktiga samarbetspartner. När jag träffade president Bush och diskuterade just det här samarbetet sade han att det här är ett unikt samarbete som Sverige har med USA. Kan vi tillsammans med USA utveckla effektivare fordon, effektivare motorer och nya bränslen har vi mycket större möjligheter att också säkra svensk fordonsindustri.

Sven-Erik Österberg säger att det europeiska samarbetet är bra och att det är vi inte så oeniga om. Men det är betydelsefullt vilka utsläppsregler som gäller på EU-nivå, därför att de får direkta återverkningar för Volvo och Saab. Jag kan också glädja mig åt att Saab nu får tillfälle att producera en del av fordonsparken för GM framöver.

Ökade exportsatsningar kommer också att spela roll. I alla våra samtal och alla våra industriella delegationer men också när det gäller exportinsatser har vi haft inriktningen just på miljöteknik. Där spelar både den tunga fordonstrafiken och personbilsdelen en viktig roll.

När det till sist handlar om Leif Pagrotskys fråga har regeringen inte gett något annat besked än att transportsatsningarna som följde med

Trollhättepaketet ska fullföljas. Anledningen till att jag inte svarade är att jag tycker att Leif Pagrotsky kan besvara sig med att skriva en interpellation till den som är ansvarig minister. Vi håller ordning på saker och ting, och infrastrukturfrågorna ligger hos Åsa Torstensson. Det är väl en viktig information till Leif Pagrotsky att Åsa Torstensson är ansvarig minister just på det området.

Till sist ska jag säga att jag tror väldigt mycket på svensk fordonsindustri och att vi av det enkla skälet gör de här satsningarna. Men jag inser också att det är ett tufft uppdrag att göra den här omställningen för fordonsindustrin. Att möta kundernas behov av mer effektiva bilar, att byta bränslesystem och annat är någonting omfattande. Men det är klart att den svenska regeringen kommer att finnas med som stöd och bidra till att fortsätta ha den industriella sektorn och industriella utvecklingen kvar i Sverige.

Anf. 34 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Fru talman! Jag skulle vilja säga så här när det gäller det sistnämnda: Jag anser, med erfarenhet av regeringsarbete, att näringsministern har ett så stort och övergripande ansvar för bilindustrin att hon bör vara insatt och också kunna svara på frågor som ligger i direkt anslutning till just fordonsindustrin. Och Trollhättepaketet var en sådan fråga och en viktig deal med GM om att fortsätta investera i Trollhättan, se till att göra nödvändiga insatser där, och att, om detta inte skulle gå, naturligtvis skapa bra förutsättningar för annan näringslivsverksamhet i området när infrastrukturen var på plats. Jag tycker därför att Leif Pagrotsky mycket väl ska kunna få ett svar på en sådan fråga. Nu fick vi ett besked. Näringsministern sade att Trollhättepaketet ska ligga kvar, att det är regeringens avsikt, och det är vi väldigt tacksamma för. Det är ett klart och tydligt besked.

När det gäller 6 miljoner har jag bara använt en medieuppgift, och den kan vara fel. Om det är på det sättet är jag beredd att ändra mig. Det blir väl ungefär åtta timmar i stället för 45 minuter som de här pengarna kommer att räcka, om man nu ska lyssna på Olle Axelson som sade det här till TT.

Visst har Saab och Volvo nytta av den generella miljöbilspremie, men man ska veta att av Saabs och Volvos totala bilproduktion är det 85 procent som går på export. Det måste vara konkurrenskraftigt när man möter andra bilmärken i andra länder för att kunna göra det här. Jag har ingenting emot det där utan tycker att det är bra. Jag vill inte bli missförstådd – jag sade det förra gången också – men när det gäller svensk fordonsindustri är det så oerhört viktigt att vi också har en nationell inriktning på hur vi hjälper till med det.

De 450 miljoner som näringsministern slår sig för bröstet med och säger att regeringen satsar härrör sig ju från den satsning 2004 som den socialdemokratiska regeringen gjorde på det här.

Det är samma sak när det gäller forskningsprogrammet. Problemet är att det löper ut 2008. Det är kris i fråga om hur det ska bli i fortsättningen. Där behöver man ett besked från regeringen om vad som händer på området. Jag vill att Maud Olofsson i sitt sista inlägg tar chansen och säger någonting om forskningsprogrammet som går ut 2008. Vad händer med det?

Anf. 35 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Det är klart att jag som näringsminister har full kontroll på vad regeringen gör, i synnerhet när jag dessutom är partiledare. Men jag tycker att det ska vara lite ordning och reda i frågeställningen. Jag har fått en interpellation som handlar om forskning och utveckling, och jag tycker att det är en så pass viktig fråga att vi ska ägna den här debatten åt just den.

Jag uppfattade Sven-Erik Österbergs tal här i talarstolen som att han nästan fnyser åt 60 miljoner kronor. Det tycker jag verkligen inte att man ska göra. Det handlar om rejäla resurser från skattebetalarna som går till enskilda projekt. Om det sedan är att jämföra med fordonsindustrins egna satsningar, och att det kanske inte är de stora pengarna, var det inte heller det på den förra regeringens tid. Regeringar kan inte gå in med hur mycket pengar som helst i forskningsinsatser.

Sedan säger Sven-Erik Österberg att det här är gamla pengar från den förra regeringen. Mycket får ni ta åt er av – jag ser i debatten att ni skryter över era insatser – men nu har vi suttit i budgetförhandlingar och anslagit pengar till de här delarna och sett till att öka på när det gäller just satsningar på miljösidan, med 245 miljoner kronor i beslutet i förra omgången, som jag sade.

Det jag tror är viktigt att säga är att fordonsindustrin är en viktig industri för Sverige. Vi har en väldigt bra dialog med fordonsindustrin, både personbilsindustrin och den tunga fordonsindustrin. Vi har sjösatt en massa olika projekt tillsammans med dem under den korta period som vi har suttit i regeringsställning. Vi försöker på EU-nivå driva på så att det ska bli rätt villkor i den här omställningsperioden. Miljöbilspremierna hjälper till att öka efterfrågan.

Men den amerikanska marknaden är otroligt betydelsefull, inte minst för Volvo, och det gäller verkligen att vi rustar svensk fordonsindustri och ser till att behålla den kompetens som den har för att vi ska kunna vara konkurrenskraftiga framöver. Det kommer regeringen också att medverka till.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på interpellation 2007/08:819 om brist på jämställdhet i svenska bolagsstyrelser

Anf. 36 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Luciano Astudillo har frågat mig om mitt initiativ beträffande utbildning av kvinnor som styrelseledamöter grundar sig på uppfattningen att bristen på jämställdhet i svenska bolagsstyrelser beror på dåligt självförtroende hos kvinnor. Han har även undrat varför vi valt att spendera offentliga medel på en fråga som han uppfattat att jag ser som icke-politisk.

En jämn representation av kvinnor och män i beslutande organ är en viktig demokratifråga. Det är viktigt att öka andelen kvinnor på chefspositioner och i styrelser, såväl i privata företag som i statligt ägda företag och myndigheter.

Jämställdhet i bolagsstyrelser är inte en politisk fråga i det avseendet att det inte är upp till politikerna att besluta vem som ska sitta i företagens styrelser. Politikens roll är i stället att underlätta för både kvinnor och män att kombinera arbete och familj så att fler kvinnor vill och kan söka sig till ledande positioner i företag och andra organisationer i samhället. Jag anser att det är en uppgift för ägarna att åstadkomma en jämn könsfördelning i bolagsstyrelserna.

Vårt arbete med de statliga bolagsstyrelserna, där antalet kvinnor ökat från 27 procent till 33 procent från förra året, visar att målmedvetet arbete från ägaren ger resultat och att kvotering inte är den enda lösningen.

Insatsen med styrelseutbildning syftar till att ge fler kvinnor förutsättningar och verktyg för att ta sig an styrelseuppdrag. I dag saknar kvinnor många gånger rätt nätverk och kontakter för att ta sig in i styrelser och hänvisar ofta själva till att de saknar tillräcklig erfarenhet, och det vill vi ändra på.

Ingen ska kunna säga att det inte finns några kvinnor att rekrytera till styrelseposterna, för både Luciano Astudillo och jag vet att kvinnorna finns, att de är kunniga och självsäkra och att deras insats kommer att driva Sverige framåt.

Jag uppfattar att många företag av marknadsekonomiska och strategiska skäl väljer att ha mångfald i till exempel styrelsen, eftersom det ger bättre möjligheter att utforma produkter och tjänster som passar alla kunder, kvinnor som män, och leder till utveckling och innovation. Min ambition är att fler företag ska upptäcka och ta vara på de många goda skäl och fördelar en ökad jämställdhet och jämlikhet innebär.

Anf. 37 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Jag vill passa på att tacka näringsministern för svaret.

Det är väldigt glädjande att Maud Olofsson i sitt svar gör nästan en fullständig reträtt från sina tidigare uttalanden i medierna att bland annat bristande kompetens skulle vara en av orsakerna till att kvinnor är så dåligt representerade i bolagsstyrelser.

Det är i själva verket så att aldrig någonsin har så många kvinnor utbildat sig till jurister, civilingenjörer med mera, så det finns väldigt många kvinnor som skulle kunna ta de där styrelseplatserna.

Sannolikt är det delvis ett uttryck för osäkerhet, men jag vill ändå passa på att höja ett varnande finger för den förklaringsmodellen. I praktiken skulle det innebära att kvinnor som söker sig till statliga bolag har bättre självförtroende än de som finns i den privata sfären. Så är det ju inte. De statliga bolagen har varit mer framgångsrika också i kvinnlig representation under den förra regeringen.

Sanningen är den – jag hoppas att jag och Maud Olofsson är väldigt överens om det – att massor av kvinnor vill och kan vara goda bolagsstyrelseledamöter i både privata och statligt ägda företag. Det skulle medföra mycket av det som Maud Olofsson pratar om i sitt svar. Problemet är delvis det hon säger själv i svaret, bristen på nätverk, men också andra strukturella hinder.

Det som är anmärkningsvärt är då när Maud Olofsson lyfter fram de statliga bolagen och säger: Titta här, det går att göra en förändring! Då visar ju hon att politik faktiskt spelar roll, att politik kan påverka förändringar och attityder och om man sätter upp mål leder det till förändring.

Men samtidigt som hon sedan berättar vad hon är beredd att göra avsätter hon inga resurser för att utbilda ägarna. Hon lägger inte fram några förslag på andra åtgärder för att se till att bryta den negativa utveckling som vi ser i svenska bolagsstyrelser.

Det är ju så – det vet Maud Olofsson – att andelen kvinnor som finns representerade i svenska bolag minskar för första gången på tio år. Jag hade hoppats att vi skulle ha en näringsminister som säger sig förstå mångfaldens möjligheter och som tar ett mer proaktivt initiativ i de här frågorna än det svar som levererats här i dag.

Anf. 38 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Låt mig först säga att jag aldrig har påstått att det är brist på kompetens hos kvinnor som gör att vi gör den här utbildningssatsningen. Jag menar att det finns väldigt många kvinnor som är fullt kapabla att ta styrelseuppdrag. Det som bevisar det är det arbete som jag själv har gjort i form av ägare av de statliga bolagen, där 33 procent av ordförandena nu är kvinnor – en ökning från 27 – och där hälften av ledamöterna är kvinnor. Det är ett medvetet arbete av mig som ägare som har gjort att vi är i den situationen.

Jag vill säga att jag inte gör detta av jämställdhetsskäl i första hand utan gör det av kommersiella skäl, därför att våra bolag, precis som alla andra bolag, har både kvinnor och män som kunder. Ska man förstå kunderna behöver man också se vilka kunderna är. I de allra flesta fall är det ungefär hälften kvinnor och hälften män som köper produkterna. Det är av det skälet som vi måste ha en bättre jämställdhet i våra bolagsstyrelser.

Jag vill säga att detta också gäller mångfald i övrigt, det vill säga representation av människor med annan etnisk bakgrund än den svenska. Det är av affärsmässiga skäl som bolag måste se över sin situation. Det är också viktigt att säga att detta inte bara handlar om styrelser utan också om ledningar och ledningsgrupper. Ska kvinnor ta sig fram i dessa positioner måste de också finnas med i de sammanhangen.

I vårt program för kvinnors företagande har vi anslagit en del av pengarna till just utbildning av styrelseledamöter. Jag har svårt att förstå varför Luciano Astudillo är så upprörd över detta. Min erfarenhet är att utbildning är en bra grund för att också kunna ställa upp aktivt i rekryteringssammanhang. Jag är jätteöverraskad över att Socialdemokraterna är så emot den typen av satsningar. Jag trodde att det skulle vara något positivt.

Sedan pratar man om kvotering. Jag är noga med att säga att man ska bära ansvar för sitt eget fögderi. Jag är ansvarig ägare till de statliga bolagen i min egenskap av näringsminister. Därför kan jag också vara med och påverka. I privata bolag är det aktieägarna som är ansvariga. Om man inte ser att det är viktigt att ha en representation av både kvinnor och män i bolagsstyrelserna är min mening att man missar en hel del affärsmöjligheter.

Om Socialdemokraterna nu vill ha kvotering är min fråga tillbaka: Varför genomförde ni då inte det när ni satt i regeringsställning? Ni hade ju tolv år på er att göra det. Det måste ju finnas någon underliggande och bakomliggande förklaring till att ni aldrig gjorde det som ni hotade med. Jag tror att ni insåg det enkla sambandet mellan ägande och beslutsfat-

tande, men det vill ni inte säga. Ni låtsas som om ni hela tiden hade tänkt göra detta.

Jag är åtminstone väldigt glad över att vi kan ta det här initiativet. Jag är väldigt glad över att vi har fått en så bra representation i de statliga bolagen. Vi kommer att fortsätta med det här arbetet av kommersiella skäl, av skälet att det är viktigt att de statliga bolagen går bra, men jag vill också öka trycket på de privata bolagen att börja se att vi med större mångfald i styrelserna och ledningsgrupperna också får ett bättre näringsliv och en ökad tillväxt.

Anf. 39 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Jag vill börja med att citera något som Maud Olofsson sade i E 24 i våras: ”Pengarna ska användas för att utbilda kvinnor i styrelsearbete och så att de får mer kunskap, men också ett bättre självförtroende.” Underförstått är att de saknar kunskap och självförtroende och att det är därför de inte har blivit valda att representeras i bolagsstyrelserna.

Vi Socialdemokrater upprörs inte över den här satsningen. Tvärtom tror jag att den kan vara bra, men frågan är om den inte är lite missriktad. Den borde kanske riktas också mot andra sidan, där problemet i själva verket finns. Där finns de strukturer och institutioner som inte ser de affärsmässiga möjligheter som mångfalden ger.

Det är i slutändan ändå märkligt att Maud Olofsson, som nu efter valet äger en rad statliga bolag, ser de affärsmässiga möjligheterna, konkurrenskraften och hur viktigt det är med mångfald, och då inte minst med bättre kvinnorepresentation, men så fort näringsministern går från rollen som ägare till att vara just näringsminister och hävda svenska bolags intressen backar hon och är inte beredd att göra något alls. Då säger hon att hon inte är beredd att vidta några åtgärder utöver att utbilda kvinnor som har dåligt självförtroende och kvinnor som saknar kunskap. Det var detta hon sade i E 24. Det är en bra satsning, men det borde följas av fler satsningar som är riktade åt rätt håll.

Vi är överens om att det inte handlar om bristande kompetens, hoppas jag. Vi är också överens om att det inte är en självförtroendefråga i första hand. Men vi är inte överens om tagen, och vi är inte överens om hur långt vi är beredda att gå för att se till att vi faktiskt får in fler kvinnor i svenska bolagsstyrelser. Där skiljer vi oss åt.

När JämO försökte förklara varför vi nu för första gången på tio år får sämre kvinnlig representation i svenska bolagsstyrelser sade JämO att det berodde på att det inte längre finns något hot om kvotering. Hotet är borttaget, och därför ser vi nu det här trendbrottet.

Säga vad man vill om kvotering, men det land som har bäst kvinnlig representation är Norge, och där har man infört en sådan lag. Nu blir det spännande att se hur Spanien förändras. Spanien är ett av de länder i Europa som har haft sämst kvinnlig representation. Nu har man också där infört en lag som kräver en viss andel kvinnor i bolagsstyrelser. Vi får se vad det leder till.

Maud Olofsson frågar oss: Varför hade ni kvoteringshotet vilande över de svenska bolagen? Jo, det var för att det åstadkom resultat – resultat som vi nu inte längre ser. För första gången på tio år har vi nu ett trendbrott där utvecklingen går åt fel håll.

Men låt oss inte fastna i en kvoteringsdebatt. Det finns så mycket mer man skulle kunna göra. Aktiebolagslagen skulle kunna ses över, liksom bestämmelserna i koden för bolagsstyrelser. Statsrådet skulle kunna efterfråga att fler företag hade jämställdhetsredovisningar. Det skulle sannolikt påverka arbetet. Men som i andra näringspolitiska frågor har vi en passiv, handlingsförlamad näringsminister.

Anf. 40 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Jag vet inte vad Luciano Astudillo har för kontakter i den kvinnliga företagsvärlden. Det finns både kvinnor som är mycket erfarna, kunniga och som ställer upp i tunga bolagsstyrelser och väldigt många kvinnor som säger sig inte ha tillräcklig erfarenhet för att ställa upp. Det är framför allt i det sista fallet som vi ger stöd till utbildning och kunskapsuppbyggnad. Jag har svårt att se varför Socialdemokraterna skulle vara emot att vi satsar utbildningsresurser på att fler ska kunna ställa upp i de här sammanhangen.

Jag kan också konstatera att de satsningar på kvinnors företagande som vi gör kommer att ge fler kvinnor erfarenhet av styrelsearbete och företagsarbete som kommer att vara viktiga resurser för den framtida rekryteringen. Det kommer att vara väldigt bra. Det här är något som den förra, socialdemokratiska regeringen helt negligerade under sin regeringsperiod.

Bland mina 800 kvinnliga ambassadörer ser jag att här finns en fantastisk grupp att rekrytera styrelseledamöter från. En av anledningarna till att jag lyfter fram ambassadörerna är naturligtvis att jag vill visa på att här finns resurspersoner runt om i hela vårt land som är både kunniga och erfarna kvinnor som kan ställa upp i styrelsearbete.

Det är intressant att Luciano Astudillo lyfter fram att det var hotet om kvotering som ledde till så goda resultat. Ja, vad har det hotet åstadkommit? Vi har åtta kvinnliga styrelseordförande i privata börsbolag och runt 18 procent kvinnor bland styrelseledamöterna. Jag är inte särskilt imponerad av hotet om kvotering. Det intressanta är också: Varför genomförde ni det aldrig? Om ni nu tror så hårt på detta, vad var det som gjorde att ni inte genomförde det? Jag vill ha en vettig förklaring till det. Om ni trodde på det och tyckte att det var en viktig åtgärd skulle ni väl ha fattat beslut om det och inte bara hotat med det?

Jag tror att den viktigaste delen i detta är att näringslivet redan nu har en bolagskod där man har skrivit in att man ska eftersträva en jämn könsfördelning. Gör man inte det ska man rapportera varför man inte har lyckats. Jag tror att den här åtgärden är långt mycket viktigare än många av de andra åtgärder som Socialdemokraterna viftar med.

Jag har i de statliga bolagen visat att med målmedvetet arbete och målmedveten rekrytering går det att åstadkomma resultat. Jag kommer att fortsätta det arbetet. Det är också därför som jag utmanar det privata näringslivet på det här området. Jag levererar resultat. Jag gör det för att jag vet att det ger kommersiell utdelning. Det borde också gälla i de privata bolagen.

Jag hoppas verkligen att Socialdemokraterna inser att de här åtgärderna på utbildningsområdet är en positiv sak, även om de inte kommer att lösa alla problem. Men det är det heller ingen som har påstått i sammanhanget.

Anf. 41 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Jag hänvisar bara till vad JämO sade om hotet om kvotering. De menade på att just hotet hade haft effekt och att det inneburit att vi under tio år fått in fler kvinnor i de svenska bolagsstyrelserna. Så är det. När det försvann gick det åt fel håll. Det är vad JämO uppger.

Återigen, Maud Olofsson: Vi är inte emot den här satsningen. Måhända borde man fundera på fler satsningar som riktar sig mot de strukturer som hindrar kvinnor att komma in i bolagsstyrelserna. Upprepa inte detta fler gånger, för det stämmer inte. Vi är inte emot den här typen av satsningar.

Sedan lyfter Maud Olofsson upp de kvinnliga ambassadörerna. Också det är en intressant och bra satsning. Det ska hon ha beröm för. Men låt mig då citera ur Expressen: ”På sin blogg berättar Patricia Olby Kimondo, som är vd på ett bemanningsföretag för lärare, att näringsdepartementets stora satsning på kvinnliga företagare mest liknade ett skämt. ’Här har ni en penna och här finns en intressant broschyr som ni kan läsa ...’

Entreprenörerna behandlades som ’nybörjare och allmänt orutinerade’. En herre från Nutek ifrågasatte behovet för kvinnliga företagare att kommunicera med datorer. Vi skriver år 2008.

Om Maud Olofsson ska få något gjort så är det nog bäst att hon lägger på ett kol.”

Det var den liberala sidan i Expressen.

Så det är väl dags att lägga på ett kol. Maud Olofsson har flera gånger sagt att hon kräver av landets företagare att de ska jobba som ivriga bäv- rar. Men det vi hittills sett, de två första åren, är en sömning sengångare.

Anf. 42 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru talman! Om jag ska vara ärlig tror jag att Luciano Astudillo och Socialdemokraterna är avundsjuka. De är avundsjuka för att vi levererar resultat.

Låt mig ta några av siffrorna. Jag sade att det startades 53 400 nya företag år 2007. Det är en ökning med 20 procent. Vi kan titta på hur det ser ut när det gäller kvinnliga företagare. Det var nära 2 700 fler företag än 2006 som startades av en kvinna. Och det är 15 procent fler än första kvartalet 2007.

Det går alltså åt rätt håll med de åtgärder som vi gör. Det är väl det som är så himla irriterande när man har hamnat i oppositionsställning. Jag kan förstå det. Men vi har ett systematiskt arbete med detta.

Det är klart att jag är jättestolt över alla våra kvinnliga ambassadörer. Det är mycket kunniga och mycket kompetenta kvinnor. Jag reser just nu runt i landet och försöker träffa alla de här.

Jag tror att det är viktigt att det finns ambassadörer för kvinnors företagande därför att man måste visa att det är roligt att vara företagare, att det går att skapa lönsamhet och att kvinnor kan leda företag. Jag tycker att den satsningen är en av de mest inspirerande satsningar som vi har gjort. Jag tror att just förebilderna på det här området kommer att spela roll också för den fråga som vi här diskuterar. Vågar vi ta på oss uppdrag? Vågar vi leda företag? Vågar vi vara privata entreprenörer?

Det är hela vårt synsätt när det gäller anställning kontra att vara företagare som behöver förändras i vårt land. Vi måste hylla entreprenörerna.

Vi måste hylla dem som riskerar. Vi måste hylla dem som ägnar så mycket tid åt att skapa jobb åt andra.

Tyvärr får de slita mycket mer än många andra. Därför är regeringens satsning på just det här området, i bredd, på näringslivet men också satsningar på kvinnors företagande en otroligt viktig satsning för framtiden. De ivriga bävrarna växer fram på bred front i Sverige.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Svar på interpellation 2007/08:817 om Sveriges framtida regionindelning

Anf. 43 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Fru talman! Sven-Erik Österberg har frågat mig om jag avser att ta några initiativ i regionfrågan under den här mandatperioden och i så fall vilka.

Ansvarskommittén hade ett väldigt omfattande uppdrag som berörde hela den svenska samhällsorganisationen, såväl stat som landsting och kommuner. De förslag till en ny regional samhällsorganisation som kommittén lämnat i sitt slutbetänkande utgör enligt kommittén en sammanhållen helhet och förutsätter en ny läns- och regionkommunindelning. Förslagen ska inte endast lösa dagens problem utan framför allt hantera de utmaningar man kan förutse på ett par, tre decenniers sikt.

Mot bakgrund av de stora frågor som Ansvarskommitténs förslag gäller valde regeringen att genomföra ett mycket omfattande remissförfarande som har tagit lång tid i anspråk. Totalt har yttrande kommit in från 543 remissinstanser. Jag kan konstatera att en stor majoritet av de remissinstanser som uttalat en tydlig uppfattning är huvudsakligen positiva till att inrätta regionkommuner och att dela in landet i väsentligt färre och större län och regionkommuner.

En regional reform av den karaktär som föreslås och eventuellt bildande av nya län och landsting måste enligt regeringen växa fram underifrån. En diskussion om regionindelning är inte något som kan utgå från centrala direktiv. Efter önskemål från kommunala företrädare fattade regeringen i slutet av juni 2007 också beslut om att uppdra åt Jan-Åke Björklund att efter inkomna lokala och regionala önskemål utgöra en samtalspartner och samordna de här diskussionerna. Uppdraget har redovisats till regeringen den 27 maj i år.

Som Sven-Erik Österberg anger och som Ansvarskommittén lyft fram innebär bland annat den demografiska utvecklingen och globaliseringen utmaningar för den framtida samhällsorganisationen. Beslut och åtgärder som innebär en långsiktigt hållbar förändrad samhällsorganisation kräver noggranna överväganden och en bred förankring, detta då frågorna är så omfattande och inkluderar mycket mer av samhällslivet utöver hälso- och sjukvården.

Jag vill i detta sammanhang också lyfta fram de positiva erfarenheterna från försöken med ändrad regional ansvarsfördelning som påbörjades under 1990-talet i de då nybildade storlänerna Skåne och Västra Götaland. Regeringen avser att fatta beslut om att permanenta dessa försöksverksamheter.

Under våren och sommaren har ansökningar om att bilda regionkommuner kommit in från bland annat Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands läns landsting. Hanteringen av dessa bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Om en förändring av landstingsindelningen görs påverkas även den statliga länsindelningen. Regeringen avser därför även att utreda konsekvenser av förändringar av länsindelningen. När dessa utredningar är klara kommer regeringen att ta ställning till när, och om, en förändring av indelningen kan ske. Jag kan dock försäkra Sven-Erik Österberg att regeringen arbetar mycket aktivt med regionfrågan och strävar efter att hitta lösningar i brett politiskt samförstånd som bidrar till långsiktigt hållbara lösningar på den regionala samhällsorganisationen.

Anf. 44 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Fru talman! Tack så mycket, statsrådet Odell, för svaret! Jag kan väl konstatera att jag kan instämma i det mesta i den text och det svar som Mats Odell har levererat. Jag har egentligen ingen annan uppfattning än det som skrivs här, över huvud taget. Däremot var jag nog optimistisk när jag ställde mina frågor, om Mats Odell kunde ge ett ordentligt besked om han avser att göra någonting så att vi ser att det händer något konkret under denna mandatperiod. Det svaret saknar jag.

Det är ingen hemlighet. Vi vet att inte alla partier i regeringen tycker lika om den här frågan. Ett stort parti har en något annorlunda uppfattning, vilket naturligtvis gör att den här frågan bromsas något. Det är väl så man kan konstatera att det ser ut.

Det är riktigt, som sägs om det här, att det här har ett sikte på framtiden. Vi gör inte en regionindelning för exakt hur det ser ut i dag. Precis som Mats Odell har pekat på var Ansvarskommitténs uppgift att se på en organisation med sikte också på 2030, hur den skulle kunna leva upp till samhällsbehovet som det ser ut då. Det är naturligtvis oerhört svårt att bedöma hur det ska vara.

Jag kan till min glädje, som ledamot i kommittén, naturligtvis fastna för att det var, tror jag, 400 eller 450 remisser som lämnades ut, och det var 543 som kom in. Det var fler som ville svara än som var tillfrågade. Bara detta tyder på att det är ett oerhört stort intresse i landet för den här frågan. Om jag inte minns fel var det 96 eller till och med 97 procent, om man ska vara exakt, som var positiva. Det var många länsstyrelser som var positiva.

Det finns dock fortfarande en och annan landshövding som är mycket tveksam till regionalisering. Men det kanske Mats Odell och jag kan hjälpas åt med så småningom.

Däremot kan jag konstatera, Mats Odell, att det finns en majoritet i kammaren för att vi ska genomföra det här projektet, vilket jag tycker kan vara ett starkt argument för det fortsatta arbetet med frågan. Jag tror att det är väldigt viktigt att man gör det här.

Det är riktigt att initiativet ska komma underifrån, men det är också oerhört viktigt att regeringen tar sitt ansvar i frågan och ser till att en regionalisering blir till gagn för landet, storleksmässigt och indelningsmässigt. Det gäller att få pusslet att gå ihop så att det inte blir någon bit över, en landsdel som inte passar in.

Staten och regeringen måste vara tydlig med vad man vill i frågan. Det är inte så enkelt som att säga att de som nu vill bilda får göra det. Det finns något enstaka område som har bestämt att där är man överens att det ska se ut på ett visst sätt. Det kan vara alldeles utmärkt på något ställe. På ett annat ställe kanske det inte alls passar in i bilden.

Om jag vore i Mats Odells kläder och förfogade över frågan fullt ut tror jag att det skulle vara alldeles ypperligt att tillsätta en statlig förhandlingsman – kanske som Jan-Åke Björklund. Det är inget fel på honom, absolut inte. Jag har högsta förtroende för Jan-Åke Björklund. Men det handlar om att få ett tydligt mandat att sy ihop det.

Det behövs hjälp ute i landet. Jag har ganska stor erfarenhet. Jag har rest mycket i landet också. Det pågår många diskussioner. På vissa ställen vill man bryta sig ur ett län till något annat ställe, något annat område. Det behöver inte vara fel, men man ska veta vad som händer och hur det ser ut. Därför gläder mig det som Mats Odell säger på slutet, att ändrad landstingsindelning påverkar länsindelningen.

Det är klart att en sådan sak måste utredas. Konsekvenserna måste klarläggas. Det handlar också om den statliga indelningen och vad som händer där. Det gläder mig att man säger det. Det tycker jag visar att regeringen är insiktsfull i det här. Det fordras ett ordentligt statligt ansvar och ett regeringsansvar när regionalisering ska införas så att man får en process som man kan leva med långt in i framtiden.

Anf. 45 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Fru talman! Jag tar fasta på den konstruktiva ton som Sven-Erik Österberg har i den här debatten. Vi har samma uppfattning i den här frågan. Som så ofta i politiken får man försöka samtala och hitta lösningar som förenar. Jag kan kort redogöra för hur jag ser på den här frågan personligen.

Ja, vi är överens om att det här ska växa underifrån. Jag har ingen annan uppfattning än att Sven-Erik Österberg och hans parti också tycker detta. Vi tog vårt ansvar. Vi tillsatte Jan-Åke Björklund. Han har rest runt i det här landet – mer än de flesta skulle jag vilja säga – och har haft ett mycket stort antal möten med länsföreträdare, politiker på alla nivåer, organisationer, fackförbund. Han har haft en väldigt bred kontaktyta, och han har bildat sig en uppfattning framför allt utifrån vad de folkvalda på olika nivåer ute i vårt avlånga land tycker i den här frågan. Han har också uttryckt den uppfattningen konkret i en karta.

Där finns det några mörkgröna partier, de som nu har lämnat in ansökningar och vill bilda regionkommuner. Sedan finns det ett område på kartan som är gult, där man vill bilda men inte är färdig med hur det samarbetet ska se ut. Man för diskussioner runt detta. Och så finns det ett län, nämligen Stockholm, som inte vill. Det är rätt.

Då kan man fundera på hur man ska betrakta det här. Jag tror att det finns tre alternativ. Det ena är att regeringen skulle gå ännu längre än vad Sven-Erik Österberg föreslår, nämligen på ett eller annat sätt försöka driva igenom Ansvarskommitténs förslag nu, snabbt. Det andra alternativet är att inte göra någonting. Det tredje alternativet, som jag personligen tror är det mest realistiska, är att de län och kommuner som har kommit sams om hur de vill samarbeta skulle få chansen att göra det, kanske i form av en försöksperiod till att börja med, på samma sätt som Skåne och

Västra Götaland. Sedan får senare beslutsfattande eventuellt permanenta det.

Det är naturligtvis ett dilemma som regeringen nu arbetar med hur vi ska hantera den här frågan. Det har varit en lång remissomgång. Sven-Erik Österberg, det var 510 som fick det utsänt. Det var 543 som kom in, och 118 instanser som skickade in på eget initiativ. Så det är precis som sägs här ett mycket stort intresse för frågan och ett väldigt positivt gensvar som har kommit överlag på det här initiativet.

Nu får vi alltså arbeta med detta. När regeringen har bestämt sig vidtar ett antal processer om vi ska gå vidare. Då blir det Kammarkollegiet som ska göra en utredning av hur det skulle fungera med det förslag som har kommit fram efter Jan-Åke Björklunds samtal runt om i landet.

En särskild organisationskommitté skulle då utreda konsekvenser av förändringen av länsindelningen. Bland annat skulle man då lämna förslag på sammanslagningar och delningar av länsstyrelser och överförandet av regionala utvecklingsuppgifter från staten till regionkommunerna, förslag på nödvändiga justeringar i det kommunala utjämningsystemet, förslag på följdändringar i olika lagar och förordningar.

Men det är en process som vidtar den dag som beslutet är taget av regeringen och det skulle gå i riktningen att vi nu ska börja genomföra en sådan här reform. Den processen hoppas jag ska gå mot ett beslut så fort som möjligt.

Anf. 46 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Fru talman! Jag tackar Mats Odell för den resonerande tonen. Jag tycker om den i den här debatten. Man kan ha tuff och hård debatt i sakfrågor i andra delar, men jag tycker att det här är en fråga där man kan resonera. Det var ungefär så Ansvarskommittén jobbade. Vi såg inga stora partiskiljande åsikter i det här. Det fanns ett gemensamt intresse kring hur man skulle se på den samhällseliga organisationen med sikte på framtiden. Därifrån arbetade Ansvarskommittén och kom fram till ett enigt förslag. Jag tror att det finns stora förutsättningar att i den fortsatta processen kunna vara partipolitiskt enig om det här hanteras på rätt sätt.

De tre olika alternativ som Mats Odell pekar på är väl ungefär de som man kommer fram till och som kan hantera det. Det finns väl en fundering kring försök. Det är av egen erfarenhet med Skåne och Västra Götaland. När man har bestämt sig för försök blir det så. Det är ganska svårt att göra något åt det. Jag satt med i Parkommittén en gång som skulle utvärdera Skåne och Västra Götaland. Det fanns full möjlighet att se att det inte var så bra, att det skulle upphöra och att man skulle gå tillbaka till de gamla länen. Det var väl ingen som snuddade vid den tanken när man hade satt organisationen med landshövding på plats och utsett regionråd. Jag behöver inte säga mer.

Det finns ganska många som kommer att motverka en förändring i den situationen. Då är det knappast ett försök längre med själva indelningen. Däremot kan fördelningsuppgifter som ligger vara på försök och ändras.

Jag tror att det är viktigt att man sätter ned foten ganska snart och talar om vad man vill i den här frågan. Det pågår en ganska yvig debatt på många ställen som kan vara bra men som också kan oroa, för det finns kontakter åt en rad olika håll. Jag tror att ett beslut om hur man vill gå

vidare och hur man vill hantera frågan skulle sätta press på diskussionen och att man kom fram till resultat.

Ett område är Mälardalen där det finns en diskussion åt en rad olika håll innefattande flera län. Sörmland, Västmanland, kanske Uppsala län, Gävleborg och Dalarna finns med i diskussionen. Örebro län finns med också. Det är klart att ju längre tiden går och det saknas besked från regeringen om hur man vill hantera frågan, desto mer blir det en slags uppgiven stämning. Är det någon idé att lägga ned krut? Är det någon idé att föra resonemang kring det för att komma fram? Blir det något över huvud taget? Jag tror att det skulle vara väldigt hälsogivande för hela processen.

Jag har varit imponerad av hela den förändring av kommunstruktur och regionindelning som man gjorde i Danmark. Sverige är inte Danmark. Man kan inte kopiera. Men där hade man tydliga mål för vart man ville komma. Man sade: Organisera er! Men det är lite givna regler som gäller hur det ska vara för att det ska kunna fungera.

Det tror jag man måste ha i Sverige också. Det finns områden – utan att nämna dem – som vill utgöra en region fast de är oerhört små. Det är klart att man då inte kan få full regionstatus och kunna tro att man hantlar det. Det var ganska noga beskrivet vad som ligger i att man skulle kunna ha det, att det finns ordentliga forskningsresurser genom universitet, att det finns ett ordentligt universitetssjukhus som kan svara för en viktig del av sjukvården och så vidare.

Jag tycker inte att man ska börja en regionindelning med att vara tvungen att ha en massa samverkansavtal med andra regioner för att klara av det. Då har man missat en del av poängen. Det är en väldigt viktig del i regeringsarbetet att styra upp detta. Det var det jag menade med att en statlig förhandlingsman eller -kvinna – så kanske man ska säga i jämställdhetens tecken, det kan vara vilket som, kanske fler också – med ett direktiv också skulle kunna mana fram processen väldigt tydligt. Jan-Åke Björklunds uppdrag var ju inte riktigt det. Han skulle ju mer sondera hur resonemanget gick och ge en lägesrapport till regeringen. Kanske skulle man ha någon med ett tydligare mandat. Men då är det klart att man då också måste bestämma sig för vad man vill och sätta ned foten, och det tycker jag att det är dags att göra snart. Det hoppas jag att Mats Odell kan leverera snart.

Anf. 47 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Fru talman! I Sven-Erik Österbergs senaste önskan instämmer jag.

Låt mig börja med detta med försök och att det finns en diskussion om vad folk anser i allmänhet, alltså vad den allmänna opinionen är när det gäller hur man ska organisera sig. Jag vågar nog påstå att man om man i slutet av 90-talet när Västra Götaland formades hade haft en folkomröstning om detta hade fått ett rungande nej. I dag är man väldigt nöjd överlag, skulle jag vilja säga, med hur detta fungerar. Man har till exempel kunnat behålla samtliga 17 sjukhus inom regionen. De har kunnat specialisera sig. Man har hittat väldigt bra organisatoriska och ekonomiskt effektiva möjligheter att ge en mycket bra samhällsservice.

Jag såg också att den initiala negativa opinionsmätning som hade gjorts i Norrbotten angående detta nu har svängt om. Opinionsen är nu i rask takt på väg mot en positiv inställning till en sådan här förändring.

Jag tror inte att administrativ indelning är typexemplet på frågor som lämpar sig för folkomröstningar, utan jag tror att det är mer vad man får ut av organisationen än exakt hur den är organiserad som väljarna ska ta ställning till. Men det är en sak som kan beslutas om i andra sammanhang.

Sedan är Sven-Erik Österberg inne på de förändringar som har gjorts av den kommunala indelningen i våra grannländer. Då kan man säga att Danmark, ja, de använde piska. Finland använde morot. De har en massa pengar som de ger till kommuner som går samman, men de har också kvantitativa mått på detta.

Jag tror inte att vi behöver den typen av incitament för att hitta fram, utan det pågår nu en väldigt konstruktiv diskussion, och jag har noterat att den böljar lite fram och tillbaka. Så småningom har debatten fokuserats och man blir efter diskussioner mer och mer övertygad om och klar över hur man vill samarbeta i olika frågor. Då tror jag att regeringen bör samla sig till ett beslut i denna fråga så fort som möjligt för att kunna ge ett besked till dem som vill köra i gång – om nu beslutet blir så – att de kan göra det. Det är någonting som efterfrågas mer och mer och jag hoppas att vi ska kunna leverera.

Anf. 48 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Fru talman! Jag kan instämma i det sista. Jag tror att det, som jag sade i mitt förra inlägg, skulle vara nyttigt för den fortsatta processen. Jag delar också Mats Odells uppfattning och tror inte att man behöver ha de hårda nypor som man hade i Danmark. Det var ungefär som i det militära när man skulle ta sprutor, nämligen att det var frivilligt men alla tog dem. Det var väl ungefär så man sade i Danmark: Nu får ni organisera hur ni vill men så här ungefär ska det vara. Det är lite överdrivet, men det var lite grann så som den danska modellen var.

När det gäller Finland vill jag säga att jag definitivt inte menar att det finns anledning att ge sig på den kommunala strukturen här, det tror jag inte att det finns förutsättningar för. Är det något som är kärt i detta land för befolkningen så är det kommunerna, och jag tror det skulle möta ett oerhört stort motstånd. Finland däremot hade 450 kommuner eller någonting sådant och det fanns ett starkt behov. Vi får väl se hur det går i Finland, för risken är att det inte händer så mycket där, som sades inledningsvis, men det är möjligt att nöden kommer att kräva att det händer saker där också eftersom en del kommuner är oerhört små.

Från socialdemokratiskt håll är vi positiva till att det händer saker när det gäller detta. Vi tror att det är nödvändigt för framtiden för att vi ska kunna klara välfärden och för att Sverige ska klara konkurrenskraften gentemot omvärlden att vi också är effektiva i den offentliga delen av livet och möter de utmaningar som finns, kanske inte minst på sjukvårdens område. Men detta är så mycket mer, och det ser vi också i Skåne och Västra Götaland som har varit väldigt framgångsrika, inte minst näringspolitiskt, när det gäller att jobba med framtidsfrågor och se till att få en bra tillväxt och utveckling. När det gäller detta tror jag att regionerna spelar en stor roll, och det är väl där drivkraften ligger för många andra som ser vad som faktiskt lyckats åstadkommas och tror att man själva också kan göra det om man får ungefär samma redskap och möjligheter.

Låt oss alltså tillsammans se till att fler får denna möjlighet. Det tycker jag kan vara resultatet av denna diskussion.

Anf. 49 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Fru talman! Jag tycker att det är viktigt att påminna om att en reform som vid en ytlig betraktelse skulle kunna betecknas som någon sorts centralisering när det talas om storregioner och så vidare i själva verket är en decentralisering. Det är ju att föra ned tidigare centraliserad makt som har funnits hos staten till folkvalda som finns i regioner som är ändamålsenliga när det gäller arbetsmarknadens funktionssätt, kommunikationer, kultur – som jag också gärna vill nämna i sammanhanget – och flera andra saker utöver dem som vi normalt brukar tala om.

Infrastruktur är en annan viktig sak att hantera inom ett område där en arbetsmarknad finns. Vi ser ju mer och mer att arbetsmarknaderna vidgas och att de nuvarande länsgränserna inte är optimala för detta.

Jag vill tacka Sven-Erik Österberg för en konstruktiv debatt och klargörande ståndpunkter från Socialdemokraternas sida i denna fråga.

Överläggningen var härmed avslutad.

12 § Svar på interpellation 2007/08:801 om Sveriges agerande om mänskliga rättigheter under OS

Anf. 50 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru talman! Monica Green har frågat mig vad jag avser att göra för att utöva påtryckningar på Kinas regering för att mänskliga rättigheter följs, vilka initiativ jag avser att ta i EU för ett gemensamt agerande gentemot regeringen i Kina samt om jag avser att använda OS till att uppmärksamma yttrandefrihet och mänskliga rättigheter i Kina.

Sverige, liksom den europeiska unionen i övrigt, följer utvecklingen av situationen för de mänskliga rättigheterna i Kina mycket noggrant och arbetar kontinuerligt för att försöka påverka förhållandena till det bättre.

Detta arbete sker i olika sammanhang och på olika nivåer. När svenska och europeiska politiska företrädare träffar de kinesiska ledarna påtalas den bristande respekten för de mänskliga rättigheterna och den oro som vi känner för detta.

Exempelvis gjordes detta när president Hu Jintao var här på statsbesök förra året och när statsministern träffade president Hu och premiärminister Wen Jiabao i Kina i april i år.

EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso tog upp frågan vid sitt besök i Peking i våras. Vid överläggningarna diskuterades såväl mänskliga rättigheter i vid bemärkelse som kränkningar av enskilda personers rättigheter. I de fall något har hänt som motiverar extra uppmärksamhet kan EU:s medlemsstater genom en demarsch påtala detta och kräva en förändring. Dialogen mellan EU och Kina sker också i reguljära former. Två gånger per år har EU och Kina en formell dialog om mänskliga rättigheter. Sedan 2006 har även Sverige en bilateral dialog med Kina.

All denna uppmärksamhet är bra. Förutom detta har vi också ett konkret samarbete inom rättsområdet med Kina. Det är Raoul Wallenberginstitutet i Lund som med finansiering från Sida bland annat driver en masterutbildning i mänskliga rättigheter vid Pekings universitet. Genom denna utbildning utbildas många blivande nyckelaktörer inom såväl den akademiska sektorn som rättsväsendet. Ett ekonomiskt förhållandevis litet samarbete får förhoppningsvis relativt stor genomslagskraft.

Inom EU-kretsen tas kontinuerligt gemensamma initiativ vad gäller dessa frågor. Exempelvis gjorde EU ett gemensamt uttalande i samband med oroligheterna i Tibet.

Vad gäller de olympiska spelen ligger ansvaret självklart hos Internationella olympiska kommittén. Jag saknar möjlighet att närmare bedöma de olika avtal och överenskommelser som kan ha ingåtts mellan IOC och den kinesiska regeringen.

Allmänt tror jag dock att de olympiska spelen i Kina långsiktigt kan komma att medföra en ytterligare öppning av det kinesiska samhället. Att utvecklingen i dessa avseenden inte är rätlinjig är uppenbart, men samtidigt går det inte att bortse från de mycket betydande förändringar som skett under de senaste decennierna.

Kanske är det dessa förändringar – ofta till det bättre – som gör att de problem som finns inte minst för de medborgerliga fri- och rättigheterna nu framstår i starkare relief. Att utvecklingen av Internet gjort Kina till världens största Internetnation vad gäller användare har till exempel samtidigt fokuserat på de begränsningar i tillgången till information som myndigheterna genom tekniska begränsningar och censur har sett till finns.

De olympiska spelen har medfört att världens blickar – uppskattande lika väl som kritiska – har riktats mot Kina och dess utveckling på ett sätt som sällan förr. Det tycker jag att det finns all anledning att välkomna.

Utan att förta den stolthet jag tror att många kineser känner inför dessa spel är det viktigt att vi uppmärksammar också det slutna och auktoritära kinesiska politiska systemets brister och de begränsningar som dessa medför för det kinesiska samhällets och de kinesiska människornas förmåga till en friare och öppnare utveckling.

Anf. 51 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Tack så mycket för svaret! Världens blickar går ju inte bara till OS i Kina för närvarande. Jag skulle vilja börja med att beklaga kriget i Georgien och hur civilbefolkningen, kvinnor och män, lider och drabbas av den konflikten. Det är världssamfundets ansvar att säga ifrån att vi inte accepterar det förtryck som nu pågår.

Det gäller att kunna och våga säga ifrån på alla håll runt jorden när mänskliga rättigheter inte följs. Kvinnor och män förföljs i Kina. Flickor utsätts för förtryck. Censuren mot tidningar, radio, tv och Internet har hårdnat i Kina. Inget land i världen har så många fängslade journalister som Kina. Sökmotorer blockeras. Information som anses känslig för Kinas ledning får inte komma ut. Dessutom finns tiotusentals Internetpoliser som kontrollerar Internetkaféer.

Kina har kvar dödsstraffet. All statistik om dödsstraff stämplas som statshemlighet. Amnesty har lyckats få fram uppgifter om att 1 860 personer dömdes till döden förra året. I själva verket är det en betydligt

högre siffra. Enligt experter i Kina avrättas troligen 8 000 människor varje år. Kina har kvar dödsstraff för 68 brott.

Dessutom pågår så kallad omskolning för människor som inte passar in, såsom människor som begått mindre brott, tiggare, missbrukare eller prostituerade. Dessa har nu polisen städat bort i Peking och skickat på så kallade omskolningsläger. Ingen vet säkert hur många kineser som sitter i omskolningsläger, men det kan röra sig om flera hundra tusen. De har aldrig ens fått någon rättgång.

Personer vågar inte öppet kritisera regimen i Kina. De som gör det lever farligt. Man vågar inte säga sin mening om Kinas förtryck.

OS kan vara en möjlighet att visa på de här skevheterna. Vi var väl många som trodde att Kina skulle göra förbättringar inför OS. Nu tyder mycket på att det snarare har stramats åt, att det har blivit värre. Inför OS har man varit mån om att det ska se så vackert ut som möjligt; därför har människor med andra åsikter än den enligt statsmakterna riktiga åsikten forslats bort. Detta får inte ske.

Sverige kan agera ensamt. Sverige kan agera tillsammans med EU och resten av världssamfundet, men man kan också spela solo. Det går att säga ifrån: Sverige accepterar inte när människor förtrycks i Kina. Det går att passa på att göra det när OS pågår.

Vi skulle kunna ha en betydligt starkare röst i världen om regeringen ville. Man behöver inte alltid vänta in och stämma in i vad andra körer, resten av FN och EU, har sagt. Man kan också säga ifrån som enskilt land. Jag tycker att Sverige skulle agera hårdare.

Anf. 52 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Den som fått smak för frihet, det må gälla åsiktsfrihet och tankefrihet, yttrandefrihet eller frihet från hot av personlig art kommer alltid att minnas denna smak. De kommer alltid att tro på en bättre framtid. Jag tror att det väl kan sammanfatta vad många känner i Kina i dag under dessa olympiska spel. Man har fått smak på något annat än det nuvarande systemet.

Världen ser verkligen inte ut som den borde göra. Monica Green erinrar om det krig som pågår i Georgien och som Carl Bildt just kommer från. Det är det allra mest skräckinjagande exemplet på att världen borde se annorlunda ut.

Om vi sedan går till OS-historien tror jag för min del att vi kan se vissa paralleller till vad som hände i Berlin 1936. Det var en alldeles fruktansvärd utveckling därefter. Efter det som hände i Moskva 1980 tog det ändå ett antal år innan friheten klingade också där. Jag tror att det spelade en helt annan roll där.

Vi kan i Peking också se att det finns krafter som gör att det finns hopp om en bättre framtid i Kina. Det är ju en exceptionell nation, stor både till ytan och till antalet invånare.

Det är en enpartistat. Samtidigt är den extremkapitalistisk vid det här laget. Frågan är: Hur påverkar man en sådan nation? En sak som jag tycker är väldigt bekymmersam är att de stora nationerna uppenbarligen inte tillräckligt trycker på den enpartistat som styr dessa människor. Man använder sig bara, framför allt från amerikansk sida, av de möjligheter som extremkapitalismen arbetar med i Kina och bortser från opinionsbildningen mot de avarter, det förtryck och hot som enpartistaten och

kommunismen skapar för de enskilda. Man har överseende med detta. Det tycker jag är det allra värsta med hela Kina, att de mänskliga rättigheterna systematiskt sätts på undantag av andra stater som borde kunna använda detta väldigt mycket kraftfullare.

Vi har ju sett den otroliga svaghet som den kinesiska regimen visar när man tvingar sig själv att censurera någonting så internationellt som Internet i dessa dagar. Det är ju ingen styrka. Det visar bara svaghet hos den nuvarande regimen.

Fru talman! För att gå från historien till något annat, nämligen dödsstraffet, som finns i så många länder, hade Carl Bildt och jag förra året en diskussion om just detta dödsstraff. Vi kan konstatera att 80–90 procent av alla dödsstraff i världen verkställs i Kina, Iran och några få andra länder. Jag skulle vilja fråga Carl Bildt i detta sammanhang hur opinionsbildningen i Kina och andra länder som har detta fruktansvärda vapen till sitt förfogande går och vad vårt FN-initiativ ledde till. Fanns det någon acceptans för det så att vi åtminstone i en framtid kan se ett världssamfund som mycket effektivare än nu tar avstånd från dödsstraffet?

Anf. 53 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru talman! Jag tackar både Monica Green och Gunnar Andrén för de intressanta och konstruktiva inläggen. Det är viktigt att vi utnyttjar möjligheten i denna kammare att diskutera hur vi gemensamt kan föra frågorna framåt. Vi är en relativt liten nation i förhållande till de 1,3 miljarder människor som bor i Kina, men det hindrar inte att vår röst kan vara viktig, som Monica Green påpekade, både när landet står självt och när vi har möjlighet att påverka den gemensamma europeiska politiken i den dialog som ständigt pågår.

Man ska se den kinesiska utvecklingen i ett lite längre perspektiv. Det är nu ungefär tre decennier sedan Kina beslutade sig för att öppna landet på ett annat sätt. Intill dess var Kina ett av världens allra mest slutna samhällen. Vi vet nu lite mer om vad som inträffade under Maodecennierna. Det var en terror som drabbade miljon efter miljon människor med en brutalitet och bestialitet som få i omvärlden över huvud taget hade någon aning om.

Sedan har utvecklingen pågått framför allt på det ekonomiska området. Det gäller också möjligheter för människor att resa fram och tillbaka. Det här har inneburit att situationen i dessa avseenden är avsevärt mycket bättre, även om man startade från det värsta som fanns i världen på den tiden vad gäller förtryck, elände och brutalitet. Situationen är nu bättre, men vi ser tydligt det som återstår. Till det hör självfallet dödsstraffet. Vi har haft en hård dialog med kinesiska företrädare. De har kommit tillbaka och sagt att de ska försöka begränsa och införa ytterligare rättsrutiner. Detta måste vi hela tiden följa upp.

Från EU:s sida var det en betydande framgång i FN förra året. Sverige var med och drev på. Det gällde när generalförsamlingens resolution mot dödsstraffet för första gången passerade igenom församlingen. Det gäller framför allt länder som Kina, Iran och ytterligare några. Men det ska även sägas att vi blir minst lika upprörda när vi ser mer enstaka fall av avrättningar i ett oss värderingsmässigt mer närstående samhälle som USA.

Det är viktigt att vi utnyttjar de möjligheter till dialog som Olympiska spelen utgör. Lena Adelsohn Liljeroth är där. Hon är både kultur- och sportminister, och hon har träffat sin kinesiska motsvarighet. Det gäller åtminstone kulturministern. Jag vet inte om de har någon sportminister i Kina. Nu är de väl alla sportministrar vid det här laget. Det brukar vara så under olympiska spel. Kulturministern hade då möjlighet att ta upp diskussionen om framför allt friheten för massmedierna. Det infördes inledningsvis lite hårdare begränsningar. De har sedan lättats upp vad gäller de utländska journalisterna. Nu finns det anledning att få de lättnader som har kommit för utländska journalister i och med OS att bli permanenta efter OS. Jag tycker att vi tydligt ska framföra de argument Gunnar Andrén tog upp, nämligen att begränsningarna är en svaghet. Kina vill nu visa stolthet, styrka och kompetens gentemot omvärlden. Då ska vi påpeka för Kina att om det är en stolt, kompetent och stark nation ska landets individer också få utnyttja Internet.

Jag sade att utvecklingen inte är rätlinjig. Vi ska vara medvetna om att rapporterna visar att det finns en påtagligt mörk sida av allt detta. Det finns människor som står under hårdare övervakning under OS än tidigare därför att man inte vill att den fina bilden ska störas. Då är det viktigt att vi gör klart för Kina att vi är medvetna om den mörka sidan av de ljusa spelen. Vi ska påpeka detta och föra det vidare i den MR-dialog som ska föras vid bland annat det toppmöte mellan Kina och Europeiska unionen som kommer att äga rum senare under hösten.

Anf. 54 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Jag tror att man kan använda OS till att belysa missförhållanden. Man kan verkligen tro på att det går att förändra. Det kan ske på olika sätt.

Jag var själv i Peking och i Kina 1995 när FN hade sin kvinnokonferens där. Då sade många att de inte skulle delta i konferensen eftersom Kina ser ut som det gör och det pågår så mycket förtryck. Vi visste att vi åkte till ett förskönat land. De barnhem vi fick besöka såg tjugiga ut, och så vidare. Vi var medvetna om det. Vi åkte ändå eftersom vi trodde på att FN kan förändra saker och ting på sikt.

OS kan också fungera så, men då gäller det att fokusera på det som är dåligt. Det gäller att visa på att FN:s barnkonvention inte följs, att flickor inte är välkomna, att flickor sätts på barnhem och inte accepteras.

Det går också att visa på andra sportsliga missförhållanden. Carl Bildt sade att alla blir sportministrar. Ja, det blir de nog nu eftersom Kina är det land som för närvarande tar flest guld. Det är bra, men vi vet också baksidan med den saken. Barnen drillas i tidig ålder, flickor svälter för att passa in som gymnaster, och så vidare. Det finns en baksida på dessa medaljer.

Det finns många olika sätt att visa på det förtryck som pågår i Kina. Man kan använda sig av OS till att påtala de fruktansvärda brott som pågår där. Både EU och FN kan användas, men jag tycker att Sverige skulle kunna vara en tydlig röst gentemot resten av världen. Vi ska säga ifrån att vi inte accepterar detta. Vi måste kunna gå solo mot stormakternas påfallande svagheter, att de inte vågar eller vill säga ifrån. De vill inte lyfta upp skevheter och missförhållandena.

Vi borde också säga ifrån mot andra missförhållanden i USA. Jag har inte hört Carl Bildt säga ifrån angående de skendränkningar som har pågått på Guantánamobasen. Nu är USA i Kina och vill inte riktigt påtala de missförhållanden som pågår i Kina. Men Sverige kan göra det. Sverige kan vara det modiga landet i Norden som står upp för de mänskliga rättigheterna och trycker på i FN och i EU. Vi kan använda OS till att förbättra mänskliga rättigheter i Kina och i resten av världen. Jag tycker att Sverige borde göra det än tydligare.

Anf. 55 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru talman! Det är klart att det här handlar om en process, en långsiktig samhällsförändring i Kina. Vi ska försöka göra vad vi kan för att påverka den i riktning mot ett allt öppnare kinesiskt samhälle i en allt öppnare värld. Det handlar om både ekonomi, rättsordning, mänskligt utbyte och rent konkret om respekten för medborgerliga fri- och rättigheter – och till exempel dödsstraffet, något som ligger i en egen kategori.

Det är viktigt att man som en del av en politik av dialog och öppenhet försöker medverka till denna samhällsförändring, försöker utbilda dem i mänskliga rättigheter från en ibland rent administrativ utgångspunkt, hur man tillämpar ett regelverk i fråga om arresteringar och lagföring, det vill säga anständiga rättegångar mot människor. Det är inte något som är särskilt starkt i den kinesiska traditionen, men vi måste försöka hjälpa till. Sedan ska man politiskt ha förmågan att med öppenhet föra dialogen. Vi kan värdera fram och tillbaka hur olika nationer har skött detta.

När statsministern nyligen var i Kina på det bilaterala besöket kom diskussionen att med stor tydlighet att domineras av dessa frågor. Det var på ett sätt som jag vet ledde till förvåning från inte minst den hemmavarande oppositionen som tyckte att man skulle ta upp färre fall av individer än vad regeringen tyckte. Det är ingen stor skillnad i det, men jag ville bara nämna det.

USA får försvara sig självt. Men i rättvisans namn ska nog sägas att USA tillhör de större nationer som har en tydligare politik gentemot Kina i dessa frågor. Ska jag utpeka några syndare – det ska jag inte göra – skulle det vara en del andra länder.

Gemensamt måste vi försöka föra detta framåt genom parlamentarisk dialog – medvetna om att en parlamentariker i Kina inte har samma frihet och oberoende möjligheter som en parlamentariker i Sverige – och genom att fortsätta dialogen på regeringsnivå, fortsätta aktivera Europeiska unionen och också utveckla kulturella och kommersiella förbindelser. De är, framför allt på det kommersiella området, beroende av att det i Kina utvecklas en rättsstat. Annars fungerar inte ett kommersiellt liv långsiktigt. En rättsstat ger rättigheter som förr eller senare också påverkar det politiska livet, samhällslivet och förutsättningarna för frihet i stort.

Som jag sade inledningsvis är detta ingen rätlinjig utveckling. Vi kan drabbas av mer eller mindre allvarliga bakslag, men jag tror att vi ska hoppas på framstegen.

Olympiska spelen innebär en möjlighet i den meningen att världens blickar fokuserar på Kina. Nu ska vi se allt som Kina har anledning att känna stolthet över – även om jag måste medge att jag personligen av andra skäl inte haft möjlighet att se en sekund av något som haft med olympiaden att göra. Men mitt i allt annat beslutade jag att denna debatt

var viktig just nu för att uppmärksamma att vi i allt det andra som vi ser också ser de mörka sidorna i den kinesiska utvecklingen.

Anf. 56 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Vi måste uppmärksamma alla platser där det finns missförhållanden och där mänskliga rättigheter inte följs. I Kina är det exceptionellt, precis som Carl Bildt sade, med dödsstraff, censur och omskolningsläger. Människor som vågar kritisera brister i den politiska friheten och ställer krav lever farligt i Kina. De hotas, trakasseras och ställs under polisbevakning och sätts i husarrest. Andra mister sina jobb eller fängslas för att de har ”uppviglat” eller gjort något ”bedrägeri” som statsmakten har kommit på att man kan fälla den enskilda människan för.

De mänskliga rättigheterna följs inte i Kina. Det dör människor varje dag på grund av sina åsikter. Det dör flickor och kvinnor som förtrycks. Män och kvinnor mår inte bra.

Dessutom är det stora klasskillnader i Kina. Vi talade inledningsvis om att det är en stark ekonomisk tillväxt, det är infrastruktur och det byggs mycket. Men det finns också det helt motsatta. Det finns människor som inte har tak över huvudet. Det finns människor som inte har mat för dagen och inte kan äta sig mätta. Det finns människor som inte får gå i skola. Det finns människor som lider oerhört och som till och med fängslas och dödas för sin åsikt. Detta måste vi berätta för alla andra, och Sverige måste säga ifrån mycket tydligare.

Anf. 57 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru talman! Monica Green, Gunnar Andrén och jag har i grova drag samma bild av utvecklingen i Kina. Vi har i grova drag samma uppfattning om hur man ska föra denna politik framåt. Det gäller både i den direkta dialogen där inte minst debatter som dessa är viktiga för att uppmärksamma gentemot allmänheten – om nu någon till förvåning skulle rapportera vad vi har att säga – men också förhoppningsvis att det diplomatiskt rapporteras vad vi gemensamt har att säga vad gäller den uppmärksamhet som vi har på dessa frågor.

De möjligheter som vi har ligger i det nationella agerandet, agerandet genom Europeiska unionen, agerandet i FN:s generalförsamling vad gäller dödsstraffet och i utbyggnad av relationerna med Kina – i förhoppning om att vi därmed kan dra vårt lilla strå till den stack som är en kinesisk samhällsutveckling i riktning mot ett öppnare, mer rättssäkert och därmed på sikt också friare kinesiskt samhälle.

Förr eller senare kommer med den ekonomiska utvecklingen och utvecklingen av öppenhet mot omvärlden det kinesiska politiska systemet att visa sig vara otillräckligt också för Kinas egna behov. Då kommer det att börja knaka i fogarna, och då ska vi försöka ge vårt bidrag till en öppning också av det kinesiska politiska systemet. Debatter som denna är kanske inte så stora bidrag till det, men det är i alla fall bidrag som vi kan och ska ge.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 58 Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c):

Fru talman! Monica Green har frågat Anders Borg om han tänker verka för en höjning av anslagen till infrastrukturinvesteringar. Monica Green har också frågat Anders Borg om hans avsikt är att Västsveriges väg och järnvägsnät, bland annat E 20 och Västra stambanan i så fall är med bland kommande infrastruktursatsningar. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

För närvarande pågår arbetet med infrastrukturpropositionen. Den kommer att presenteras för riksdagen i anslutning till höstens budgetproposition och föreslå ramar och inriktningsåtgärder för transportinfrastrukturen för den kommande planeringsperioden. I anslutning till detta kommer även en närtidssatsning att presenteras. Sammantaget kommer förslagen att innebära en ambitionshöjning inom området.

Angående satsningar på E 20 och Västra stambanan pågår det nu ett brett beredningsarbete om de prioriteringar av infrastrukturåtgärder som behöver göras. Målet är att få till stånd ett sammanhängande och fungerande transportsystem i hela Sverige där alla transportslag bidrar till samma övergripande mål.

Efter att infrastrukturpropositionen har lagts fram och riksdagen fattat sitt beslut med utgångspunkt i den inleds en åtgärdsplanering. Som ett förberedande arbete genomförs nu regionala och nationella systemanalyser av trafikverken, länsstyrelser och regioner. Där kommer E 20 och Västra stambanan att vara en del. Dessa analyser kommer att fungera som underlag i åtgärdsplaneringen. Jag avser inte att föregripa processen och uttala mig om eventuella åtgärder på specifika objekt innan detta arbete är genomfört.

Anf. 59 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Jag ställde frågan till Anders Borg eftersom jag vet att Åsa Torstensson har en genuin ambition att höja anslaget till vägar, järnvägar och infrastruktur över huvud taget.

Anders Borg är dels moderat, och bestämmer alltså i regeringen, och dels finansminister. Vid ett flertal tillfällen under sommaren har han sagt att när ekonomin nu går sämre – när den borgerliga regeringens politik har börjat verka går det sämre för Sverige – kan han tänka sig att satsa mer på reformer.

Jag tänkte att jag skulle vara lite draghjälp åt infrastrukturminister Åsa Torstensson och att finansministern skulle få tala om att han också tänker höja ambitionsnivån för infrastrukturen de kommande åren. Nu blev det inte så eftersom Åsa Torstensson själv tog svaret. Då kan vi ha en diskussion i stället.

Jag hoppas att Åsa Torstensson tar med de synpunkter jag har på Anders Borg. Jag vet att det tyvärr är så att de små partierna i regeringen har fått lägga sig platt för Moderaterna hittills. Det är Moderaterna som styr och ställer med resten av partierna.

Vill Åsa Torstensson höja ambitionsnivå är det jättebra. Det är ännu bättre om Moderaterna är med på det. Hittills har vi inte sett det, även om vi vid några tillfällen under sommaren hört Anders Borg säga att när det

*Svar på
interpellationer*

går sämre för Sverige kan han satsa på reformer utan att ekonomin blir överhettad.

Därför har förväntningarna skruvats upp en hel del, inte minst i Västsverige. Åsa Torstensson var ju i Göteborg i går och tog det första spadtaget för Partihallsförbindelsen. Det är alldeles utmärkt. Men det är oerhört mycket mer som det behöver satsas på i Västsverige. Västra stambanan måste förbättras, och E 20 mellan Göteborg och Stockholm måste få en breddning. Det måste bli betydligt lättare att transportera gods och människor på Västra stambanan och E 20. Därför behövs det rejäla satsningar där framöver.

Jag har en fråga som gäller några uttalanden som moderater har gjort under sommaren. Man förväntar sig att kommuner ska ställa upp och medfinansiera satsningar framöver. Eftersom det är moderater som har gjort uttalandena förstår jag att det är det som gäller. Hittills har det ju varit så att det är Moderaterna som bestämmer i regeringen.

Kommunerna får sämre ekonomi framöver eftersom försörjningsstöden, det vill säga socialbidragskostnaderna, ökar nu när den borgerliga regeringens politik börjar bita. Kommunerna får sämre ekonomi eftersom man får sämre skatteintäkter när arbetslösheten inte minskar längre. Jag vill fråga Åsa Torstensson: Ska kommunerna verkligen vara med och medfinansiera de satsningar som regeringen har planerat när det gäller infrastruktur både när det gäller väg och järnväg?

Jag hoppas att vi gemensamt kan höja ribban rejält i höstens infrastrukturproposition.

Anf. 60 Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c):

Fru talman! Jag måste förvånat höja på ögonbrynen. Det är en anmärkningsvärd debattvinkel som Monica Green anför. Är det Moderaterna som Monica Green vill diskutera eller är det här en seriös infrastrukturdebatt?

Den här regeringen arbetar kollektivt med att förbättra möjligheterna för människor att komma i arbete. Den arbetar kollektivt för och har visionen att människor ska kunna leva på sin lön. Det är reformer som regeringen har prioriterat. Det är tack vare de prioriteringarna, som Socialdemokraterna aldrig engagerade sig i, som vi nu har skapat möjligheter och utrymme i budgeten för nya reformer som kostar pengar, som till exempel infrastruktursatsningar. Det är också därför som Anders Borg ibland ensam i samtal med journalister eller statsministern i sina tal mycket tydligt pekar ut att det kommer att göras infrastruktursatsningar i två steg.

Eftersom den socialdemokratiska regeringen inte heller prioriterade att genomföra de löften som man gav i befintliga väg- och järnvägsplaner saknas det pengar. Det är det första arbetet som vi nu håller på med, nämligen att vidta åtgärder och öka resurserna för Vägverket och Banverket så att vi kan göra en närtidssatsning.

Parallellt med det arbetar vi med en långsiktig inriktningsplan för att öka resurserna för kommande investeringar och prioriteringar.

Mycket av detta har jag tidigare diskuterat med Monica Green. Så sent som efter midsommar förväntade jag mig att stå här i salen och ha motsvarande debatt med Monica Green. Men då avstod Monica Green och drog tillbaka sin interpellation för andra gången.

Jag kommer att fortsätta att stå här och svara på Monica Greens frågor om infrastruktur i Västra Götaland och Skaraborg eftersom det är mina frågor.

Anf. 61 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Tack för svaret. Jag vet att infrastrukturministern jobbar med de här frågorna. Eftersom Anders Borg vid ett antal tillfällen har sagt att nu när det går sämre för Sverige – nu när den borgerliga politiken börjar bita – är det dags att ta fram reformpaketen utan att det blir en överhettad ekonomi blir förväntningarna stora. Jag tänkte att jag skulle hjälpa infrastrukturministern med argumenten för varför det är så viktigt att satsa på bland annat Västra stambanan och E 20.

Jag vet att Åsa Torstensson tycker att hon kan alla argumenten. Jag tänker ändå hjälpa till och dra mitt strå till stacken tills vi har fått besked om hur det kommer att gå med E 20 och satsningar på Västra stambanan som dras med förseningar och brister trots att allt fler åker tåg och vi satsar mer på gods på järnväg. Det hade varit bra om vi kunde göra det ännu mer framöver.

Det vore bra om vi kunde få ett besked. Moderaterna har sagt att Socialdemokraterna satsade för mycket på järnväg under den förra mandatperioden och att det skulle satsas mer på väg. Det är ju inte bra för miljön om man tycker att vi satsade för mycket på järnväg och vill satsa på väg i stället. Jag vill ha en satsning på båda.

Jag noterar att Åsa Torstensson i vanlig ordning skyller på Socialdemokraterna. Jag vill påpeka att det nu är en borgerlig regering som styr landet, och det är den borgerliga regeringen som ska se till att infrastrukturen fungerar. Det går att skylla på sossarna ett tag, men det går inte hur länge som helst. Rätt vad det är sitter man där och ska leverera. Det är det som ska ske nu under hösten.

Förväntningarna har ökat rejält sedan Anders Borg har gjort uttalanden om att han kan satsa mer nu när det inte är någon risk för överhettning av ekonomin eftersom tillväxten och jobbtillväxten har tvärnitat.

Jag fick inte svar på frågan om medfinansiering från kommunerna. Kommunernas ekonomi försämras ju i samma takt som statens ekonomi. Kommunerna ser redan nu tecken på att försörjningsstödet ökar. Socialbidragen kommer att öka eftersom det är en ganska kall politik som den borgerliga regeringen har bedrivit.

Jag vet att Åsa Torstensson har en annan uppfattning och tycker att man har drivit en politik för arbete. I själva verket tog man över när det var en god tillväxt. Jag kan påminna om den goda tillväxten. Under vårt senaste år vid regeringsmakten tillkom 153 000 nya jobb. Under den borgerliga regeringens första år vid makten tillkom 81 000 nya jobb. Nu tvärnitar jobbtillväxten och regeringen skriver själv att man förväntar sig att det blir 8 000 nya jobb i år. Jobbtillväxten har alltså tvärnitat med den borgerliga regeringens politik. Ni levde på vår politik i några år, men det går inte att leva på oss hur länge som helst. Nu gäller det att kunna styra ett land även i motgång och när det går nedför.

Jag vill ha svar på frågorna: Blir det någon satsning på E 20 och Västra stambanan? Hur blir det med medfinansieringen? Kommunerna har inte råd med det.

Anf. 62 Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c):

Fru talman! Det kommer i ordinarie budget satsningar på infrastruktur. Det kommer en närtidssatsning i ordinarie budget för att bygga bort de värsta problemen som Socialdemokraterna har lämnat efter sig.

Det handlar om att prioritera flaskhalsar. Det handlar om att skapa förutsättningar för bättre flöden i trafiken så att vi minimerar koldioxidutsläpp och köer.

Det kommer en infrastrukturproposition som också kommer att innehålla resurser för inriktningarna för tio–tolv år framöver.

Som jag har skrivit i svaret är det specifika objekt som Monica Green frågar om. De återkommer i kommande redovisningar i riksdagen.

Det pågår ett arbete redan nu – systemanalyser ute i regionerna. Det är ett parallellarbete som sker bara för att åtgärdsplanen ska kunna specificeras ute i regionerna så snabbt och effektivt som möjligt efter det att riksdagen har fattat beslut. Det har jag också svarat på tidigare.

Vi arbetar mycket tydligt med att hitta någon form av utveckling av medfinansiering som kan ske på olika sätt. Vi har ett antal kommuner som har lämnat förslag på hur man kan hitta medfinansiering, till exempel via brukaravgifter, för att just komma till skott med ett antal viktiga projekt som har skjutits fram under många år.

Vi har inte erfarenhet av olika finansieringsformer i det här landet. Därför är det något som återkommer i de kommande propositionerna.

Fru talman! Jag vill avslutningsvis säga följande. Om jag har förstått Mona Sahlin rätt i hennes sommartal kommer det inte några pengar till vägar framöver från Socialdemokraternas sida. De har tydligen anslagit samma ton som Miljöpartiet om att vägar inte behövs i Sverige.

Anf. 63 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Var det en seriös debatt som vi skulle ha eller inte? Skulle vi ha sagt att vägar inte behövs? Vi vet mycket väl att vägar behövs i det här landet, och vi kommer att satsa rejält på vägarna framöver.

Vad vi däremot har sagt är att vi måste satsa på järnvägen också och att vi måste satsa rejält på järnvägen framöver. Vi måste satsa både på vägar och på järnvägar.

Om Åsa Torstensson bara hör det som hon vill höra tycker jag inte att det är särskilt seriöst från en minister. Men nu är det tyvärr den borgerliga regeringen som styr ett tag till. Då får vi försöka göra det bästa av

situationen. Jag hade därför förväntat mig att få svar i dag om hur det ska bli framöver. Det är klart att jag hade tänkt fråga Anders Borg om det här. Men jag ställer gärna dessa frågor till Åsa Torstensson. Men han har skruvat upp förväntningarna, eftersom ekonomin går sämre, och sagt att han kan ta fram plånboken och satsa på mer reformer eftersom det ändå inte är risk för överhettning i dåliga tider. Då förväntar sig Västsverige att det satsas rejält. Jag vet att det förväntas i hela landet. Det kommer att bli en intressant läsning när infrastrukturpropositionen kommer.

Jag beklagar att det är kommunerna som ska dra ett stort lass. Kommunerna får sämre ekonomi framöver. Men det besked som Åsa Torstensson gav var att kommunerna ska vara med och göra medfinansieringar. Det finns risk för att man ska köpa sig före i kön. Det finns också andra risker med att kommunerna ska vara med och betala och att det är de rika kommunerna som har råd att satsa på infrastruktur.

Jag hade gärna velat att vi skulle se till att staten även fortsättningsvis ser till att vi har bra vägar och järnvägar i hela landet.

Anf. 64 Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c):

Fru talman! Infrastruktur kostar oerhört många miljarder. Det saknas oerhört många miljarder i befintlig plan. Monica Green lämnade efter sig en brist på 100 miljarder för vägar och järnvägar. Detta är naturligtvis inte gjort i en enda årsbudget. Det är därför som budgetarbete är väldigt viktigt att göra. Det är oerhört viktigt att göra analyser så att det finns ett förtroendefullt partnerskap när staten gör sina investeringar, så att regioner och kommuner vet vad det är som gäller. Så är det tyvärr inte i dag. Men jag ska göra allt för att ändra på det. Då tar det lite tid att komma i kapp det som i dag ligger och väntar. Men jag försöker förklara för Monica Green att det i ett budgetarbete handlar om miljarder. Det kanske är svårt att höra i den här lokalen, men det krävs naturligtvis budgetarbete för att få ihop ett antal investeringar runt omkring i landet och få en åtgärdsplan som tar sig an de värsta flaskhalsarna runt omkring i landet. Det finns nämligen många problem. Det arbetet genomförs naturligtvis oerhört seriöst tillsammans med de regionala företrädarnas prioriteringar. Det är det arbetet som pågår.

Mycket riktigt behövs det medfinansiering på olika sätt. Men jag tror att Monica Green ändå kunde förstå att det var i den nationella budgeten som det skulle komma nya resurser till infrastrukturen. Om Monica Green inte förstod det så upprepar jag det igen.

Överläggningen var härmed avslutad.

14 § Svar på interpellation 2007/08:797 om Skaraborgs regemente

Anf. 65 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! Monica Green har frågat mig hur jag avser att ge försvaret lugn och ro att klara omställningen samt hur jag ska ta till vara Skaraborgs regementes gedigna erfarenhet.

Försvarsmakten redovisade till regeringen i sitt budgetunderlag för 2008 att verksamheten och ekonomin för 2008 var i balans. Trots detta

återkom myndigheten i början av året och redovisade ett underskott på 1 ½ miljard kronor på förbandsverksamheten.

Regeringen gav då Försvarsmakten i uppdrag att ta fram förslag på långsiktiga och strukturella förändringar. Senast den 15 maj 2008 skulle myndigheten presentera sina förslag för att få sin budget i balans. De uppgifter om grundorganisationsförändringar som återgetts i medierna är Försvarsmaktens egen interna diskussion med förbandschefer.

För att Försvarsmakten ska nå en budget i balans har Försvarsdepartementet tillsammans med Försvarsmakten utarbetat en färdplan som nu bereds inom Regeringskansliet.

Regeringen kommer i slutet av året att lägga fram en inriktningsproposition med förslag på Försvarsmaktens framtida långsiktiga inriktning.

Anf. 66 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Jag tackar så mycket för svaret. Det har blivit hela havet stormar inom försvaret. På bara två år har det blivit ett kattrakande utan dess like mellan olika förband i Sverige. Försvaret känner att det gungar under fötterna och att alla bara måste se till sitt eget för att över huvud taget klara av att ha kvar sitt eget försvar på sitt område. Jag beklagar att det har blivit en sådan oreda på så kort tid och att det har blivit så otruggt inom försvaret.

Tidigare jobbade Försvarsberedningen hand i hand med försvaret, och man kom ofta fram till politiska beslut tillsammans med försvaret. Nu tar försvaret fram egna besparingsförslag, och det görs på en väldigt kort tid. Det har också påpekats på flera håll att försvaret inte har det ekonomiska kunnandet inom försvarsledningen som man skulle kunna förvänta sig. Då är det ett stort ansvar som plötsligt hamnar inom försvaret att självt ta itu med de problem som man på många år inte har klarat av. Man har stått handfallen i fråga om dessa problem.

Jag tog i min interpellation upp exempel på det försvar som finns i Skaraborg. Jag menar att det finns en stark axel mellan Såtenäs, Skövde och Karlsborg och även Kvarn för den delen. Man visar att stora plattformar har stora fördelar i fråga om effektivitet och bra utbildningsmöjligheter på dessa områden.

Jag förstår att det är på liknande sätt på andra håll i landet, men jag vill här lyfta fram de regementen som finns i Skaraborg – F 7 i Såtenäs, P 4 i Skövde och Kvarn och Karlsborgs garnison, K 3, med både luftburna bataljoner och underrättelsebataljoner samt med fallskärms- och överlevnadsskola och specialförband.

Jag beklagar den huggsexa som det nu har blivit. Plötsligt känns det som att alla bara rycker i trådar, fram och tillbaka, utan att se till den trygghet och till det lugn och den ro som man borde kunna få ha när det gäller att göra en omställning. Vi behöver effektivisera försvaret – det håller jag fullständigt med om – och vi ska klara av att framöver spara inom försvaret.

Men vid förändringar av försvaret måste vi lära av tidigare besparingar. Man kan ju få dras med väldigt stora kostnader under en mycket lång tid om man lägger ned på ställen där det egentligen finns en väldigt effektiv och bra organisation. Det är det som jag med den här interpellationen vill peka på. Jag vill ha en debatt med försvarsministern för att visa bland annat på den stora plattform som finns inom regementena i Skara-

borg. Det är enkelt för medföljande, och det är effektivt. Vidare utbildar man många, både värnpliktiga och andra, inom försvaret. Det borde man kunna få fortsätta med.

Anf. 67 Förvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! Det är inte i försvaret som det råder kaos, utan det är i Socialdemokraternas försvarspolitik som det råder kaos.

Monica Green insinuerar att Skövdes och Skaraborgs regemente ska flyttas och framställer en interpellation om det; så står det ju i interpellationen. Jaha, på vilken grund då? Jag har inget sådant förslag på mitt bord och har inte sett något sådant förslag.

Är det genom ryktesspridning som Monica Green vill dämpa den påstådda oron – en oro som hon menar finns bland försvarsmaktsanställda – eller är det genom att ge olika besked, beroende på vilken socialdemokrat man lyssnar till?

I tisdags hävdade Socialdemokraternas utrikestesman att läget i Georgien kräver en ny säkerhetspolitisk analys. I måndags sade försvarstalesmannen att den gamla gäller.

Utrikestesmannen talade på ett sådant sätt att han verkade öppna för högre försvarsutgifter, samtidigt som Socialdemokraternas budget som man i riksdagen röstat för innebär nedskärningar i försvaret med 7 ½ miljard under 2008/09 – för att inte tala om deras samarbetspartner Vänsterpartiet som vill spara långt mycket mer än så!

Samtidigt som Socialdemokraterna reser land och rike runt och påstår sig vilja försvara allt från enskilda materielprojekt till Marinens musikkår och till enskilda regementen har man alltså i riksdagen ingen som helst finansiering för att göra mer än regeringen, utan det är precis tvärtom. Man har 7 miljarder mindre till försvaret.

När man lyssnar till vad som här sägs verkar försvarsförmågan, förmågan att värna Sveriges territoriella integritet, vara långt mindre viktig än lokaliseringssorterna för Försvarsmaktens verksamhet.

Regeringen ställer, till skillnad från socialdemokratiska regeringar, kravet på Försvarsmakten att hålla budgeten och förbättra sin ekonomiska styrning. Det var intressant att här höra att Monica Green menar att detta är ett problem som funnits länge. Uppenbarligen har man inte gjort någonting från den tidigare regeringens sida för att komma till rätta med detta.

Att balansera ekonomin är centralt för verksamhetens långsiktiga kvalitet. Snabbstopp i kärnverksamheten eroderar snabbt Försvarsmaktens förmåga. Därför är det nödvändigt att balansera ekonomin på ett seriöst sätt och med hänsyn till försvarspolitikens långsiktiga inriktning. Det är varje myndighets ansvar att nå både verksamhetsmål och de ekonomiska målen.

Nu arbetar vi med en inriktningsproposition för de långsiktiga uppgifterna och försvarets inriktning, med syftet och tanken att det ska träda i kraft den 1 januari 2010. I grunden finns det en säkerhetspolitisk analys från Försvarsberedningen. Därutöver finns det en enhällig rapport från Försvarsberedningen om försvarets inriktning. Vi har nu Pliktutredningen som tittar på personalförsörjningsfrågor. Detta ger, vill jag påstå, en god grund för den inriktningsproposition som vi arbetar med.

Prot. 2007/08:136
14 augusti

Svar på
interpellationer

Mot detta står delar av Socialdemokraterna som inte alls är benägna att blicka framåt, att blicka på försvarets framtida uppgifter. Tvärtom blickar man bakåt och tittar på industriprojekt, lokaliseringssorter och så vidare men inte på uppgifter och på vad Sverige behöver för det framtida försvaret. Detta gör man med en budget där man alltså vill skära ned med 7 miljarder mer än vad den här regeringen vill göra. Då kan inte *mer* inrymmas, Monica Green, utan då blir det mycket mindre.

Anf. 68 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Först vill jag tacka så mycket för svaret. Om försvarsmministern nu gav ett lugnande besked är jag glad. Jag är inte helt säker på om det var det han gjorde eller om det bara var fråga om ett slags attack på Socialdemokraterna. Jag vill peka på att det nu är den borgerliga regeringen som styr det här landet. Det är den borgerliga regeringen som ska ge besked om hur det blir framöver.

Vi är gärna med och tar vår del av ansvaret. Vi vill se till att landet får ett modernt och bra försvar. Jag instämmer i det som försvarsmministern antydde, att vi inte ska ta regionalpolitiska hänsyn. Sådant får lösas på annat sätt. Nu måste vi se till att få ett effektivt, bra och modernt försvar och se till att ha stora plattformar. Det gäller att få effektivitet och att man har kompetens och kapacitet. Dessutom gäller det att ha personal som kan sin sak och att många värnpliktiga kan utbildas.

Om det är så att försvarsmministerns besked här i sitt inlägg var att vi ska ha det så framöver är jag bara glad. Men jag är inte helt säker på om det är så. Försvarsmministern får gärna förtydliga det.

Det är väl ingen hemlighet att försvaret länge har dragits med ekonomiska problem; det trodde jag att försvarsmministern kände till. Det var ingen nyhet som jag här kom med, utan det har under en lång tid varit på nämnda sätt.

Det har tagit lång tid att förändra. Socialdemokraterna tog ett antal steg i rätt riktning men nådde inte ända fram. Jag håller med om att vi borde ha gjort mer när det gäller att se till att det blir ordning och reda även i ekonomin inom försvaret. Vi socialdemokrater har ju sett till att det är ordning och reda i statens finanser, så vi borde också klara av att hjälpa till inom försvaret. Jag kan gärna ta på mig att det var en brist att vi inte lyckades med det.

När vi återigen tar över landet kommer vi att se till att det blir ordning och reda även i försvarets ekonomi. Till dess ska försvarsmministern ge ett lugnande besked om hur ett modernt, effektivt och bra försvar i Sverige ska se ut – ett försvar som snabbt kan ställa upp om det blir kriser någon annanstans i världen och ett försvar som i längden håller.

Jag diskuterar gärna sådana här saker med försvarsmministern och hoppas verkligen att försvarsmministern inte tycker att det är jobbigt att jag tar upp sådana här frågor och inte försöker påskina att alltihop var sossarnas fel. Jag försöker vara så konstruktiv som möjligt och tala om vilka fördelar som finns bland annat med de regementen som finns i Skaraborg.

Anf. 69 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Monica Green har haft många interpellationer här i dag. Jag tycker att flera av dem är bra. Den här interpellationen är intressant i ett avseende. Den syftar nämligen inte till att vi ska göra något som är konstruktivt och bra.

Under det senaste året har vi i den valkrets där jag bor lagt ned ett stort antal regementen, till exempel luftvärnsregementet i Norrtälje, amfibieregementet i Vaxholm samt Almåsa, Södertälje.

Jag har konsekvent, fru talman, avstått från att ställa frågor, interpellationer och så vidare om denna typ av nedläggningar av den enda anledning som Monica Green själv anför, nämligen att vi inte får göra försvaret till regionalpolitik. Hon säger ju detta, och ändå ställer hon en interpellation på just det temat.

Vi har fattat stora försvarsbeslut. Senast var det 2005 eller 2006. Då inbjöd dåvarande försvarsministern Björklund ett stort antal människor från olika kommuner att komma och plädера för just sina regementen. Det var under en hel dag som de fick fem eller tio minuter. Det tog hela dagen att plädера för just de egna regementena.

Jag menar att det är otroligt viktigt att vi ser till att försvarspolitiken inte får bli regionalpolitik. Det är precis som Monica Green säger: Den ska skötas på annat sätt. Inte minst i dessa dagar, fru talman, när vi ser ett krig inte så långt ifrån oss är det oerhört viktigt – Monica Green och jag sitter i samma utskott, finansutskottet – att vi använder varje krona på bästa sätt och får ut största möjliga effekt även för försvaret.

Alltså: Ingen regionalpolitik inom försvaret utan bara försvarspolitik. Och man kan diskutera om riksdagen över huvud taget ska lägga sig i var Försvarsmakten har sina etableringar. Det måste vara en fråga för Försvarsmakten hur de löser de uppgifter som regeringen och riksdagen ytterst lägger på dem med de medel som står till deras förfogande. Om det ska vara ett flygförband i Söderhamn, Luleå, Ronneby eller Såtenäs är enligt mitt förmenande ingenting som jag som riksdagsledamot har förmåga att avgöra, utan det avgörs av det säkerhetspolitiska läget och de resurser som regeringen och riksdagen ställer till Försvarsmaktens förfogande.

Jag tycker så här i efterhand att det som inträffade 2005 eller 2006 – förlåt, jag minns inte riktigt vilket år vi fattade det senaste försvarsbeslutet – helt enkelt var bisarrt. Riksdagen beslutade efter en diskussion till sent på kvällen om förbandet i Arvidsjaur skulle vara kvar eller inte eller om det delvis skulle förflyttas till Boden. Det var säkert inte Monica Greens fel, utan det var en uppgörelse mellan Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i det läget. Men totalt sett var det förnedrande för försvaret att det över huvud taget skulle försiggå ett sådant schackrande om var olika förband skulle ligga.

Jag har legat vid ett annat förband. Det är sedan länge nedlagt. Jag har inga synpunkter på detta, utan jag utgår från att Försvarsmakten har fattat ett korrekt beslut när det inte finns tillstymmelse av detta förband kvar.

Anf. 70 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! Jag märker nu en helt annan attityd från interpellanten än i den skriftliga interpellationen. Där handlar det om att borgerligheten orsakat kaos på bara ett par år. Nu står hon i talarstolen och säger att ja, Socialdemokraterna borde ha gjort mer, att det är gamla problem. Ja, då är det ju inte så att problemen är orsakade av den borgerliga regeringen. Det visste ju vi innan, men det är bra att också Monica Green har fått den insikten. Hon konstaterar att hon inte har grund för det som hon påstår i interpellationen, att det finns förslag om att flytta verksamheten. Det sade jag förut. Men hon själv har skrivit en interpellation som möjligen bidrar till att skapa oro. Det är i alla fall ett förslag som jag inte har fått på mitt bord.

Hon har skrivit en interpellation som handlar just om regionalpolitiska aspekter, men säger i debatten att det inte handlar om att ta regionalpolitiska hänsyn. Gott så! Det är en god insikt, om än något senkommen. Jag väntar ännu på förklaringen om hur socialdemokratiska nedskärningar om ytterligare 7 miljarder kan bidra till att lösa Försvarsmaktens ekonomiska problem. Det kanske vi får utrett i hennes nästa anförande.

I juni i år presenterade Försvarsberedningen, som består av ledamöter från de sju riksdagspartierna, sin rapport som i allt väsentligt var enhällig. Jag kan rekommendera den för läsning till den som vill få en god uppfattning om vilket försvar som samtliga riksdagspartier där sade att de ville ha, inklusive Socialdemokraterna. Där läggs fast en helt annan inriktning än den som Socialdemokraterna drivit i riksdagen. Där finns en modern och framåtsyftande linje som jag hoppas att Socialdemokraterna också i riksdagen kommer att klara att stå för, så att det inte bara blir att värna det som varit, att det inte bara blir regionalpolitik eller enskilda materielprojekt eller sådana frågor utan att det också blir en diskussion, precis som Gunnar Andrén sade, om Sveriges försvarsförmåga, det som vi har försvaret till.

Försvarsberedningen bekräftar i varje enskild del den förnyelselinje som regeringen driver i försvarspolitiken. Det kan verkligen komma att bli så, om Socialdemokraterna håller i riksdagen, att 2008 blir ett år av betydande förnyelse och ett användbart, flexibelt insatsförsvar där tillgänglighet är nyckelordet.

Men sedan går frågan tillbaka till Monica Green. Den uppgörelse som träffades i Försvarsberedningen skulle allt annat lika kosta Socialdemokraterna någonstans kring 7–8 miljarder kronor, eftersom ni måste anpassa ert budgetförslag. Annars vill jag gärna se Monica Green åka omkring i landet och försvara alla de nedläggningar som kommer om man ska skära ned med 7–8 miljarder kronor till.

Vi måste också ompröva synen på SAC, det vill säga det internationella samarbetet för strategisk flygtransport, som ni röstade nej till i riksdagen men sade ja till i Försvarsberedningen.

Jag tycker att det är väldigt bra att er representant i Försvarsberedningen visade att det finns socialdemokrater som vill vara en del av denna framåtsyftande försvarspolitik, och jag hoppas att Monica Green kommer att stå för modernisering också i riksdagen, som hon i alla fall antydde i sitt förra inlägg. Det visar att det kan finnas möjlighet till en bred parlamentarisk samsyn kring såväl säkerhetspolitisk omvärldsanalys

som inriktning av försvaret. Det skulle ge en god grund för en framtida modernisering av försvaret som bygger på just det som Gunnar Andrén sade, omvärldsanalys och vilka behov vi i Sverige har för att vi ska kunna värna vår säkerhet. Men då behöver vi nog mindre av att åka runt i landet och försöka hävda att man kan klara att finansiera allt det gamla och mer av ansvarstagande för det nya.

Anf. 71 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Jag var faktiskt tvungen att gå in på nätet för att kolla vad som egentligen står i min interpellation, därför att de påståenden som försvarsministern gjorde här är inte sanna. Det står ju till exempel inget i min interpellation om att P 4 ska läggas ned – bara en sådan sak.

Jag skrev interpellationen just för att jag ville lyfta fram den här frågan och därför att det finns en väldigt stor oro ute i landet i dag, och den har skapats den senaste tiden, vill jag nog hävda.

Jag står för att vi inte redde ut allting under vår tid. Vi borde ha varit duktigare än så. Försvarsberedningen har gjort väldigt mycket för att försöka se till att det blir ett modernt och bra försvar, och vi har tagit steg däråt, men försvaret har dragits med stora ekonomiska problem.

Vad jag menar med att det har blivit hela havet stormar de senaste åren är att politiker och försvaret tidigare har gått hand i hand, medan det nu har blivit en mycket tuffare och mer kattrakande attityd. Så upplever jag det. Möjligtvis har jag fel. Försvarsministern kanske känner sitt försvar mycket bättre. Men de signaler som jag har fått har tytt på helt andra saker.

Om försvarsministern här i dag säger att vi kommer att ha ett modernt försvar som bygger på kompetens, på bra kapacitet och personal med korta resvägar, att vi ser till att det finns stora plattformar, att vi ser till att medföljande alltid har möjlighet att få jobb och så vidare, då är jag mer lugnad. Det jag har hört hittills är helt andra saker, och siffror har bollats runt. Det är bra om försvarsministern här i dag kan ta död på sådana myter.

Anf. 72 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! Ja, Monica Green – hand i hand med försvaret. Hur tror du att de skulle gå hand i hand med er om ni fick möjlighet att förverkliga er nedskärning med ytterligare 7 miljarder? Det är bara en enkel fråga.

Vi har i dag fått ett erkännande av Monica Green att den socialdemokratiska regeringen borde ha gjort mer för att se till att ekonomin hantades på ett bra sätt.

Vi har också fått acceptans från Monica Green för att det inte finns något sådant förslag som hon bygger sin interpellation på, det vill säga där det står att man skulle flytta verksamheten vidare. Det är vad interpellationen bygger på.

Det hon bad att få debatten om här i kammaren är helt utklarat, och det är helt enkelt så att hennes tes föll.

Alliansregeringen tar ansvar för att fortsätta moderniseringen av försvaret. Vi värnar ett starkt försvar där varje krona, precis som Gunnar Andrén sade, används så effektivt som möjligt. I höst avser vi att lämna en försvarspolitisk inriktningsproposition för det framtida militära för-

svaret till riksdagen. Inom ramen för det kommer regeringen att föreslå en framtida utveckling av Försvarsmakten och insatsorganisationen och därpå följande också grundorganisationen.

Jag tror att vi står inför några års genomgripande förnyelse av svensk försvarspolitik som utgår från det Gunnar Andrén tidigare underströk, nämligen Sveriges behov av ett modernt försvar i den tid och den värld som vi lever i.

Jag gläds åt att Försvarsberedningen bekräftade den förnyelselinje som regeringen driver i försvarspolitiken, att det handlar om en bred vilja att modernisera och effektivisera försvaret – ett användbart insatsförsvar, tillgängligt för insatser här i närområdet och i världen.

Jag vill välkomna Monica Green kanske nästa gång till en än mer framåtsyftande debatt om vilket försvar som Sverige har och kommer att behöva i framtiden. Jag hoppas då att man tvättar bort den gamla retorik som man hittills har använt i riksdagen, men som man dessbättre bortsett från i Försvarsberedningen.

Överläggningen var härmed avslutad.

15 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämndssammanträden

Andre vice talmannen anmälde att uppteckningar från följande EU-nämndssammanträden inkommit:

fredagen den 23 maj
onsdagen den 4 juni
fredagen den 13 juni
onsdagen den 18 juni
onsdagen den 18 juni
tisdagen den 24 juni
torsdagen den 4 juli

16 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2007/08:FPM120 Meddelande om IT och energieffektivisering
KOM(2008)241 till trafikutskottet
2007/08:FPM121 Meddelande om tillämpningen av slotsförordningen
KOM(2008)227 till trafikutskottet
2007/08:FPM122 Barcelonaprocessen: Unionen för Medelhavet
KOM(2008)319 till utrikesutskottet
2007/08:FPM123 Byggproduktförordningen *KOM(2008)311* till civilutskottet

2007/08:FPM124 Strategi för en konkurrenskraftig försvarsindustri
KOM(2007)764 till försvarsutskottet
2007/08:FPM125 EU:s årsbudget för 2009 *SEC(2008)514* till finansutskottet
2007/08:FPM126 Meddelande om Internetprotokoll *KOM(2002)96*,
KOM(2008)313 till trafikutskottet
2007/08:FPM127 Nytt EG-direktiv mot diskriminering *KOM(2008)426*
till arbetsmarknadsutskottet
2007/08:FPM128 Mot en europeisk strategi för e-juridik
KOM(2008)329, *SEK(2008)1944* till justitieutskottet
2007/08:FPM129 Strategisk plan för asylpolitiken *KOM(2008)360* till
socialförsäkringsutskottet
2007/08:FPM130 Förordning om Animaliska biprodukter
KOM(2008)345 till miljö- och jordbruksutskottet
2007/08:FPM131 Gemensam europeisk invandringspolitik
KOM(2008)359/4 till socialförsäkringsutskottet
2007/08:FPM132 Kommissionens meddelande om att stärka den öppna
samordningsmetoden på området för social trygghet och social delaktighet
KOM(2008)418 till socialutskottet

17 § Bordläggning, beslut om motionsrätt och beslut om förlängd motionstid

Anmäldes och bordlades

Proposition

2007/08:168 Lissabonfördraget

Skrivelser

2007/08:120 2008 års redogörelse för företag med statligt ägande

2007/08:167 Handlingsplan mot prostitution och människohandel för
sexuella ändamål

Kammaren biföll talmannens förslag att motioner fick väckas på
dessa skrivelser.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för skrivelserna
skulle förlängas till *onsdagen den 1 oktober*.

EU-dokument

KOM(2008)383 Grönbok om de framtida förbindelserna mellan EU och
de utomeuropeiska länderna och territorierna

KOM(2008)423 Grönbok Migration & rörlighet: utmaningar och möjlig-
heter för EU:s utbildningssystem

KOM(2008)466 Grönbok Upphovsrätten i kunskapsekonomin

18 § Anmälan om interpellation

Anmäldes att följande interpellation framställdes

den 14 augusti

2007/08:830 Jobbgarantin för ungdomar

av *Monica Green* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

Interpellationen redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 september.

19 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 14 augusti

2007/08:1542 Kassaservice och lantbrevbärare

av *Lars Johansson* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:1543 Konstitutionella aspekter av Försvarsmaktens omstrukturering

av *Annie Johansson* (c)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:1544 Ändring av revisionsbegreppet

av *Hans Olsson* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1545 Ekonomisk kontroll i mindre företag

av *Hans Olsson* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1546 Avstängning av spelombud

av tredje vice talman *Liselott Hagberg* (fp)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1547 IMF, bankkris och Baltikum

av *Monica Green* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 september.

20 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Prot. 2007/08:136
14 augusti

Anmälades att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 14 augusti

2007/08:1514 SRHR och abort under EU-ordförandeskapet

av *Carina Hägg* (s)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 september.

21 § Kammaren åtskildes kl. 17.02.

Förhandlingarna leddes

av tredje vice talmannen från sammanträdet början till och med 9 §
anf. 34 (delvis) och

av andre vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Anmälan om kompletteringsval	1
3 § Anmälan om interpellationer	1
4 § Anmälan om skriftliga frågor med skriftliga svar	1
5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
6 § Svar på interpellation 2007/08:799 om nedläggning av bensinmackar och servicen på landsbygden	6
Anf. 1 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	6
Anf. 2 MONICA GREEN (s)	7
Anf. 3 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	8
Anf. 4 MONICA GREEN (s)	9
Anf. 5 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	10
Anf. 6 MONICA GREEN (s)	11
Anf. 7 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	12
7 § Svar på interpellation 2007/08:802 om regeringens förenklingsarbete för företagare	13
Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	13
Anf. 9 LUCIANO ASTUDILLO (s)	14
Anf. 10 BÖRJE VESTLUND (s)	15
Anf. 11 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	16
Anf. 12 LUCIANO ASTUDILLO (s)	17
Anf. 13 BÖRJE VESTLUND (s)	18
Anf. 14 GUNNAR ANDRÉN (fp)	19
Anf. 15 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	20
Anf. 16 LUCIANO ASTUDILLO (s)	21
Anf. 17 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	22
8 § Svar på interpellation 2007/08:806 om ett tillväxtprogram för den kreativa ekonomin	22
Anf. 18 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	22
Anf. 19 LUCIANO ASTUDILLO (s)	23
Anf. 20 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	24
Anf. 21 LUCIANO ASTUDILLO (s)	25
Anf. 22 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	26
Anf. 23 LUCIANO ASTUDILLO (s)	27
Anf. 24 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	28
9 § Svar på interpellation 2007/08:815 om framtiden för svensk fordonsindustri	29
Anf. 25 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	29
Anf. 26 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	29
Anf. 27 GUNNAR ANDRÉN (fp)	31
Anf. 28 LEIF PAGROTSKY (s)	32
Anf. 29 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	32
Anf. 30 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	34
Anf. 31 GUNNAR ANDRÉN (fp)	35
Anf. 32 LEIF PAGROTSKY (s)	35

Anf. 33	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	36
Anf. 34	SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	37
Anf. 35	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	38
10 §	Svar på interpellation 2007/08:819 om brist på jämställdhet i svenska bolagsstyrelser	38
Anf. 36	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	38
Anf. 37	LUCIANO ASTUDILLO (s)	39
Anf. 38	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	40
Anf. 39	LUCIANO ASTUDILLO (s)	41
Anf. 40	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	42
Anf. 41	LUCIANO ASTUDILLO (s)	43
Anf. 42	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	43
11 §	Svar på interpellation 2007/08:817 om Sveriges framtida regionindelning	44
Anf. 43	Statsrådet MATS ODELL (kd)	44
Anf. 44	SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	45
Anf. 45	Statsrådet MATS ODELL (kd)	46
Anf. 46	SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	47
Anf. 47	Statsrådet MATS ODELL (kd)	48
Anf. 48	SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	49
Anf. 49	Statsrådet MATS ODELL (kd)	50
12 §	Svar på interpellation 2007/08:801 om Sveriges agerande om mänskliga rättigheter under OS	50
Anf. 50	Utrikesminister CARL BILDT (m)	50
Anf. 51	MONICA GREEN (s)	51
Anf. 52	GUNNAR ANDRÉN (fp)	52
Anf. 53	Utrikesminister CARL BILDT (m)	53
Anf. 54	MONICA GREEN (s)	54
Anf. 55	Utrikesminister CARL BILDT (m)	55
Anf. 56	MONICA GREEN (s)	56
Anf. 57	Utrikesminister CARL BILDT (m)	56
13 §	Svar på interpellation 2007/08:820 om reformer att satsa på när ekonomin går sämre	57
Anf. 58	Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c)	57
Anf. 59	MONICA GREEN (s)	57
Anf. 60	Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c)	58
Anf. 61	MONICA GREEN (s)	59
Anf. 62	Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c)	60
Anf. 63	MONICA GREEN (s)	60
Anf. 64	Statsrådet ÅSA TORSTENSSON (c)	61
14 §	Svar på interpellation 2007/08:797 om Skaraborgs regemente	61
Anf. 65	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m)	61
Anf. 66	MONICA GREEN (s)	62
Anf. 67	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m)	63
Anf. 68	MONICA GREEN (s)	64
Anf. 69	GUNNAR ANDRÉN (fp)	65
Anf. 70	Försvarsminister STEN TOLGFORS (m)	66

Anf. 71 MONICA GREEN (s)	67
Anf. 72 Försvarsminister STEN TOLGFORS (m).....	67
15 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU-nämnds- sammanträden	68
16 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	68
17 § Bordläggning, beslut om motionsrätt och beslut om förlängd motionstid	69
18 § Anmälan om interpellation	70
19 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	70
20 § Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	71
21 § Kammaren åtskildes kl. 17.02.	71

